

ASV-Nieuws

MEI 2019

Clubblad van de Arnhemsche Schaakvereniging

MAZDA2 GT-M LINE €16.490,-

EXTRA COMPLEET

- + Navigatie
- + 7-inch Multimediasysteem
- + 16-inch lichtmetalen velgen
- + Climate Control
- + Stoelverwarming
- + Parkeersensoren achter
- + Licht- en regensensor

**PROFITEER VAN €2.795,-
GT-M LINE VOORDEEL**

**KOM NU NAAR
JANSEN ARNHEM**

Vlammenv 28 | 6826 TN Arnhem | 026 36 48 888 | www.jansenaarnhem.nl

Mazda2 vanaf €14.290,-. Gemiddeld verbruik Mazda2 van 3,4 tot 4,9 liter per 100 km / van 29,4 tot 20,4 km per liter / CO₂-uitstoot van 89 tot 115 g/km. Prijzen inclusief BPM en BTW en exclusief kosten rijklaar maken en metallische lak. De Mazda2 GT-M Line is in een gelimiteerde oplage van 500 stuks verkrijgbaar, uitvoering is leverbaar zolang de voorraad strekt. Overige consumentaire acties niet mogelijk i.c.m. het Mazda2 GT-M Line aanbod. Zie voor kosten en voorwaarden: www.mazda.nl. Prijswijzigingen voorbehouden. Afgebeeld model kan afwijken van de daadwerkelijke specificaties.

ASV Nieuws

Jaargang 23, nummer 5

2019-02-07 Wedstrijdleiding rapidavond

Arnhemsche Schaakvereniging

Opgericht: 31 oktober 1891

Clubavond: donderdag

Locatie:

Dagbesteding Het Pleijwerk

Vlamoven 22-24

6826 TN Arnhem

Secretaris: Ruud Wille

Laan van Klarenbeek 74

tel: 026-3615003

r.wille@planet.nl

Homepage ASV:

<https://www.asv-schaken.nl>

Van de redactie
Van het bestuur
Interne competitie

Schaakcursus

De Analyse

Voorjaarstoernooi

ASV-1 avond

Partijanalyse

KTL versus KT

Daglichtschaak

Ode aan de witte Dameloper

4

4

6

11

12

14

17

19

21

24

26

ASV-Nieuws redactie

Tom Bus, Peter van Deursen, Theo van Lotringen

Kopij:

asvclubblad@gmail.com

Aan dit nummer werkten mee:

Erik Wille, Tom Bus, Marco Braam, , Fred Reulink, kees van Keulen, Cesar Eisma, en Jan Vermeer

Van de redactie

Hier is het nieuwe nummer van ASV-nieuws! Het vorige nummer is, gezien de vele positieve reacties, goed ontvangen en daar is de redactie erg blij mee.

Deze maand hebben we veel kopij ontvangen, waardoor we weer aan 40 pagina's komen.

Niemand heeft fouten gemeld, vandaar deze keer geen rubriek "rectificaties".

Wij wensen u veel leesplezier en prachtige schaakwedstrijden toe.

Theo van Lotringen, Peter van Deursen, Tom Bus

Van het bestuur

Het is vandaag een bijzondere dag. Op de dag dat deze ASV-Nieuws verschijnt, is het namelijk 10 jaar geleden dat we onze intrek namen in ons clublokaal, het toenmalige Activiteitscentrum Schreuder, tegenwoordig bekend onder de naam Dagbesteding Het Pleijwerk. Wat wij verwachtten is uitgekomen. Deze speelzaal draagt enorm bij aan de sfeer op de clubavonden, doordat we elkaar weer treffen in de kantine of in de speelzaal. Bovendien kwam er weer ruimte voor groei. En dat is zichtbaar. Van 145 leden toen zijn we inmiddels naar 173 leden gegroeid en wat ons betreft is het einde nog niet in zicht. We hopen van harte dat we samen nog lang en met veel plezier in ons huidige clublokaal onze schaakavonden zullen hebben.

Begin april zijn we weer gestart met een cursus "Leren schaken voor beginners". En dat is een groot succes. Er kwamen maar liefst 13 mensen op af. Dat was een mooie uitdaging voor Kees van Keulen. Hij slaagt er echter met hulp van Jan Zuidema met verve in om de nieuwe groep schaakgeïnteresseerden te vermaken en hen spelenderwijs de regels van het schaken bij te brengen. Mooi dat we twee keer per jaar weer een nieuwe groep mensen aanboren die we leren schaken. Sommigen gaan na de cursus in huiselijke kring verder bijvoorbeeld tegen de (klein) kinderen. Anderen blijven bij ASV komen en zien we soms zelfs later terug in de teams.

Voor die teams zit het eerste seizoen in de nieuwe competitieopzet er bijna op. Op de eerste vier zaterdagteams na zijn de teams uitgespeeld. Een spannende slotronde van de zaterdagcompetitie staat ons te wachten. ASV 1, 3 en 4 zijn in groot degradatiegevaar en ASV 2 kan bij een misstap van de concurrent nog kampioen worden. Daarover volgende keer meer. Nu kunnen we met blijdschap melden dat in de avondcompetitie ASV 2 kampioen geworden is in de 1^e klasse en dat ASV 6 vanuit de 3^e klasse gepromoveerd is. Knappe prestaties van deze twee teams. Proficiat! Overigens hebben ook de andere avondteams erg goed gepresteerd. De meeste teams eindigden in de top van het klassement. De scheiding van zaterdag- en avondcompetitie is in het eerste seizoen goed bevallen. Spelers die dat wilden, konden in beide competities deelnemen en ook de invallers kwamen vaak uit de 'andere' competitie, waardoor er minder geschoven werd met spelers. En ook het nieuwe vijfde zaterdagteam had een leuk seizoen.

Er werd door ons dus met plezier geschaakt, maar dat maakt de eerste SOS-competitie niet meteen ook een succes. De gedachte achter de samenwerking was onder meer dat in de grensgebieden tussen SGS, OSBO en SBO gezamenlijke poules zouden ontstaan, waardoor de reisafstanden kleiner zouden worden. Het tegendeel was waar. Slechts zes teams werden buiten hun eigen regionale bond ingedeeld en dat was niet eens alleen vanwege de reisafstanden. Die werden door de keuze voor het spelen met achttallen juist groter, want logischerwijze daalde hierdoor het aantal teams. Voor de clubs die de geruisloze organisatie van de OSBO, lees Huub Blom, gewend waren, was de nieuwe organisatie zeker bij de start van de competitie op zijn minst wennen. Aan de nieuwe viertallencompetitie deed ASV niet mee om te voorkomen dat de interne competitie negatief beïnvloed zou worden door teamwedstrijden. Dat bleek een goede keuze. Veel deelnemende teams klagen over de enorme krachtsverschillen en de grote reisafstanden. Komend seizoen zal het er net zo uitzien als dit jaar, maar in het najaar wordt al wel geëvalueerd om tot verbeteringen te komen voor seizoen 2020-2021. We zullen wel onze stem laten horen om voor elkaar te krijgen dat de wedstrijden conform afspraak weer in twee speelweken gepland worden, zodat we iedere maand tenminste twee interne clubavonden hebben zonder teamwedstrijden, want uiteindelijk blijft de clubavond de basis van onze club.

De interne competitie loopt dit seizoen voortreffelijk. Gemiddeld zijn er wekelijks 20 partijen en dat aantal wordt beïnvloed door de teamwedstrijden, waarvoor we ook nog bijna 450 partijen op de avond speelden. Kortom: gemiddeld zijn er 55 ASV-ers aan het schaken op donderdag. Dat is een aantal waar menig club jaloers op is. De eerste prijs van dit seizoen is gewonnen door Jacques Boonstra. Jacques won voor het tweede jaar op rij de beker in de Bekergroep. En als dit nummer van ASV-Nieuws uitgekomen is, is ook de rapidkampioen bekend. Er wacht ons een mooi competitieslot met nog veel beslissingen te gaan.

De afgelopen maanden waren er weer veel vertrouwde activiteiten. Het Voorjaarstoernooi was een groot succes. Het deelnemersaantal bleef met even in de 70 wat achter bij de verwachtingen, maar de sfeer was geweldig. En er was een spectaculaire ontknoping, die grootmeester Roeland Pruijssers de toernooiwinst opleverde. Ook het Open Arnhemse jeugdkampioenschap was kleiner dan we zouden willen. Maar de 40 kinderen hebben een leuke schaakmiddag gehad. Onze vroegere pupil Son Stavenuiter won het toernooi met overmacht. Tussendoor organiseerden we nog de gemeenschappelijke slotronde van de poule van ASV 5. Hoewel alle beslissingen voor de laatste ronde al gevallen waren, werd het een geweldige schaakavond. Opmerkelijk was dat vrijwel alle spelers nog aanwezig waren bij de prijsuitreiking. Dat zegt veel over de gemoedelijke sfeer op deze avond. Ook zaten we uiteraard weer met een demo bij de bibliotheek in Rozet, zodat we weer gezien zijn.

Nog twee maanden schaken en dan zit het seizoen er weer op. We gaan door tot de eerste donderdag in juli, waarop we traditiegetrouw met Fischer Randomschaak het seizoen besluiten. Op 6 juni is het snelschaakkampioenschap van ASV. Dan is er natuurlijk op 31 mei en 1 juni nog ons Vierkampentoernooi gekoppeld aan de OSBO-cupfinaldag. Op 29 juni gaan we voor de massakamp naar Wageningen en op zondag 7 juli is het Terrasschaaktoernooi bij Café Bar Heeren van Aemstel. Kortom: er kan nog veel geschaakt worden. We hopen jullie dan ook de komende clubavonden en bij de activiteiten weer te mogen verwelkomen. Over alles wat nog komt lees je dan weer in de volgende ASV-Nieuws en daar lezen we dan ook hoe Mick van Randwijk en Vadim van Kuijk het gedaan hebben in het NK voor jeugd, wat eind april gespeeld werd.

Interne competitie

Erik Wille

Het is begin mei. Nog 6 interne ronden en voor de eerste vier teams nog één wedstrijd, de slotfase van de strijd om de beker, een snelschaakavond met ook de laatste ronde van de extra competitie en een Fischer Random-avond. Dan gaan we de zomerstop in. Kortom: we zitten in de spannende slotfase van de interne competitie. Er zijn nog 50 spelers die het eindklassement kunnen halen. 26 van die 50 spelers hebben intussen genoeg partijen gespeeld. Voor de andere 24 geldt dat ze of hun interne aantal partijen nog op 13 moeten zien te krijgen of hun totaal aantal partijen nog op 25 (of allebei). Afgelopen jaar haalden 33 spelers de eindrangschikking, een mooie uitdaging om daar overheen te komen.

Groep A

Wouter van Rijn lijkt de strijd om het clubkampioenschap in zijn voordeel beslist te hebben. Het gat van 118 punten lijkt voor Peter Boel niet meer te overbruggen. En Dirk Hoogland heeft nog 17 punten meer achterstand. Wouter heeft echter nog wel drie interne partijen nodig. Om dat te halen moet zijn speelfrequentie flink omhoog. De top van het klassement is sinds de vorige ASV-Nieuws flink opgeschud. Diverse spelers verdwenen vanwege te weinig partijen. Daardoor steeg Peter van 4 naar 2, Dirk van 6 naar 3 en Jan van der Linde van 8 naar 4. De grootste sprong was voor Bart de Kort die van 12 naar 5 ging en Toon Janssen van 11 naar 6. Van de top drie scoorde Dirk de afgelopen weken met 4 uit 5 het best.

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Wouter van Rijn	2272	16,5	23	8,5	10	8	13	2250
2	Peter Boel	2154	13,5	24	9,5	14	4	10	2163
3	Dirk Hoogland	2137	12,5	23	6	11	6,5	12	2143
4	Jan van de Linde	2021	11	21	6,5	13	4,5	8	2039
5	Bart de Kort	1924	16,5	29	15,5	24	1	5	1938
6	Toon Janssen	1861	15,5	30	11,5	19	4	11	1825
7	Barth Plomp	1861	10	24	5,5	10	4,5	14	1859
8	Gerben Hendriks	1845	18	37	11	20	7	17	1860
9	Ruud Wille	1823	19	37	13,5	29	5,5	8	1830
10	Siert Huizinga	1707	11,5	27	9,5	20	2	7	1764

Groep B

Ook in groep B veranderde het klassement behoorlijk. De gewezen koploper Benjamin Brandt scoorde 'slechts' 4,5 uit 9 en zakte daardoor naar de vierde plaats. Jacques Boonstra bewandelde de omgekeerde route. Dat dankte Jacques aan een score van 6,5 uit 8. Ook de nummers 2 en 3 wisselden stuivertje. Désiré Fassaert staat nu op slechts 16 punten afstand van de koploper op de tweede plaats en maar 6 punten daarachter staat Ronnie Eggink. Voor laatstgenoemde zal het echter nog een flinke klus worden om vijf van de laatste zes interne partijen te spelen. Op de vierde plaats is ook Benjamin Brandt nog niet uitgeschakeld. In deze groep wacht ons dus een spannende race naar de finish.

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Jacques Boonstra	1829	18	28	9,5	14	8,5	14	1811
2	Désiré Fassaert	1813	15,5	34	10,5	19	5	15	1818
3	Ronnie Eggink	1807	12	20	7,5	14	4,5	6	1781
4	Benjamin Brandt	1795	13,5	22	10,5	15	3	7	1762
5	Piet de Mol	1727	13	26	7,5	18	5,5	8	1737
6	Edwin Peters	1709	17,5	29	11,5	20	6	9	1714
7	Werner Passchier	1701	13	22	9	15	4	7	1692
8	Albert Marks	1700	10	20	6	12	4	8	1718
9	Hub Kusters	1685	11,5	24	8	16	3,5	8	1694
10	Rob van Belle	1602	14	31	10,5	22	3,5	9	1610
11	Bob Kooij	1594	11,5	24	8,5	17	3	7	1610
12	Horst Eder	1588	14,5	27	9	18	5,5	9	1581
13	Jan Vermeer	1587	18	37	13,5	23	4,5	14	1596
14	Wisse Witmans	1570	11,5	27	7	16	4,5	11	1618
15	Lex van Hattum	1475	6,5	20	5,5	15	1	5	1577
16	Theo Koeweiden	1452	8,5	22	6,5	17	2	5	1493

Groep C

Hans Derendorp is zijn supervorm kwijt. Met een score van 1 uit 8 duikelde de koploper van het eerst uur van de koppositie naar de 6^e plaats. Ko Kooman bleef stabiel in zijn score en nam op die manier de eerste plaats over van zijn teamgenoot. Hendrik van Buren maakte een enorme sprong. Onze oud-voorzitter heeft de vorm duidelijk voor de laatste maanden van het seizoen bewaart. Met een score van 7 uit 8 klom Hendrik van de 7^e naar de 2^e plaats. En mede door zijn winst op koploper Ko Kooman is de strijd om de titel ook nog niet gestreden. Kees van Keulen nam de derde plaats over van John Bijlsma, maar het is goed denkbaar dat ze nog enkele keren van plaats zullen ruilen in de resterende weken van de competitie.

Nr	Naam	TPR	Totaal		Intern		Extern		ELO
			score	aantal	score	aantal	score	aantal	
1	Ko Kooman	1551	17,5	27	11,5	19	6	8	1484
2	Hendrik van Buren	1511	16,5	28	12,5	21	4	7	1530
3	Kees van Keulen	1479	17	31	12	24	5	7	1450
4	John Bijlsma	1471	13	29	11	20	2	9	1437
5	Henk Schunck	1459	14	29	11,5	23	2,5	6	1461
6	Hans Derendorp	1454	12	25	8	19	4	6	1408
7	Gerrie Arends	1436	11,5	21	6,5	15	5	6	1419
8	Peter van Deursen	1407	10,5	22	8	16	2,5	6	1444
9	Jan Zuidema	1391	14	24	10,5	18	3,5	6	1382
10	Kazem Mollahosseini	1370	14,5	32	9,5	23	5	9	1360
11	Hans Meijer	1320	13	26	10	19	3	7	1304
12	Theo van Lotringen	1314	13,5	32	11	24	2,5	8	1285
13	Cesar Eisma	1289	20,5	34	16,5	26	4	8	1268
14	Thijs Stomphorst	1269	10	21	6	14	4	7	1235
15	Pim Rijmer	1249	11	21	11	21	0	0	1235
16	Jan Sanders	1242	12	22	11	20	1	2	1258
17	Cor van der Jagt	1236	11	23	9	17	2	6	1236
18	Bram Hamers	1233	5,5	20	2,5	8	3	12	1316
19	Werner Gubbels	1127	11	21	11	21	0	0	1128
20	Bob Hartogh Heijs	1121	13,5	29	13,5	29	0	0	1141
21	Jan Diekema	1082	10	24	10	17	0	7	1092
22	Raymond Hendriks	1040	10,5	23	10,5	23	0	0	1044
23	Frans Berben	1034	9	24	8,5	23	0,5	1	1062
24	Philip Stibbe	1005	11,5	30	11,5	30	0	0	1020

Bekercompetitie

In de bekergroep stonden twee spannende halve finales op het programma. Lex van Hattum won daarin van Steven Braun en regerend bekerhouder Jacques Boonstra klopte Albert Marks. De finale tussen de teamgenoten in ASV 4 (avond) Jacques en Lex werd gewonnen door Jacques Boonstra, die zoals we net zagen ook al leider is in groep B van de interne competitie. In de Kroongroep treft Jacques nu bij de laatste acht Peter Boel. Andere partijen die op het programma staan, zijn Linus Bohlsen-Désiré Fassaert en Michiel Blok-Toon Janssen. Sander Berkhout is de eerste halve finalist. De speler van ASV 2 (zaterdag) versloeg Gerben Hendriks in een prachtig gevecht.

Rapidcompetitie

Deze competitie is tot dusver de minst spannende van dit seizoen. Tom Bus nam met een score van 11,5 uit 12 drie punten afstand van de concurrentie. Op de vierde speelavond leverde de ongenaakbare leider in het klassement een punt van zijn voorsprong in. Maar met remises tegen Wouter van Rijn, Dirk Hoogland en Jan van de Linde gevolgd door een winstpartij tegen Reinier Janssen bleef Tom Bus soeverein aan kop. Het gat met Wouter van Rijn, die op 12 punten staat, is twee punten. Dirk Hoogland volgt op 11,5 punt. Achter de top drie valt een nieuw gat van 1,5 punt. Peter Boel en Reinier Janssen staan namelijk op 10 punten. Bij de eerste tien staan vervolgens nog vijf spelers met 9 punten. Hans Derendorp leverde van dat vijftal met afstand de beste prestatie. Désiré Fassaert, Richard van der Wel, Jan van de Linde en Ruben Hogenhout zijn de andere spelers met 9 punten. Als dit nummer van ASV-Nieuws verschijnt is de afloop van deze titelstrijd intussen bekend.

Extra competitie

In een onderling duel heeft Pim Rijmer de leiding in het klassement overgenomen van Jan Sanders. Pim gaat nu met 3,5 punt aan de leiding. Jan Sanders werd achterhaald door César Eisma en Raymond Hendriks die beiden maar drie keer speelden, maar wel steeds wonnen. In deze competitie zijn op het moment dat dit geschreven wordt vier van de zes ronden gespeeld. Op 6 juni tijdens het ASV-snelschaakkampioenschap is de slotronde van de extra competitie.

Stijgen en dalen

César Eisma scoorde uit zijn laatste 8 partijen 6,5 punt. Dat deed zijn ELO zoveel goed, dat César vanaf de 12e plaats naar de koppositie klom. Ko Kooman zag zijn ELO-stijging nog wel met 12 punten toenemen, maar dat was niet genoeg om aan kop te blijven in dit klassement. Goed te zien dat ook Vadim van Kuijk in de top vijf staat. Daar horen talentvolle jeugdspelers thuis.

Nr	Naam	Groep	Stijging	ELO	score	aantal
1	Cesar Eisma	C	109	1268	20,5	34
2	Ko Kooman	C	104	1484	17,5	27
3	Danny Hageman	C	80	1526	5,5	6
4	Lion de Kok	C	79	1488	10	13
5	Vadim van Kuijk	B	64	1672	9	16
6	Jeroen van Ginneken	B	64	1856	10	14
7	Jacques Boonstra	B	63	1811	18	28
8	Benjamin Brandt	B	62	1762	13,5	22
9	Werner Passchier	B	62	1692	13	22
10	Ruben Hogenhout	A	60	2050	8	11

Stijgers kunnen niet zonder dalers. De lijst van de grootste dalers publiceren we niet elke keer. Deze keer echter wel als prikkeling om in de laatste zes ronden nog even terug te komen.

Nr	Naam	Groep	Stijging	ELO	score	aantal
148	Henny Haggeman	A	-73	1786	0,5	4
149	Wisse Witmans	B	-75	1618	11,5	27
150	Frans Berben	C	-77	1062	9	24
151	Lex van Hattum	B	-78	1577	6,5	20
152	Siert Huizinga	A	-79	1764	11,5	27
153	Bram Hamers	C	-79	1316	5,5	20
154	Guido Burger	C	-88	820	0	12
155	Victor Droop	C	-90	985	1	10
156	Theo Koeweiden	B	-92	1493	8,5	22
157	Peter Hamers	C	-117	1300	3	18

Het resterende programma luidt als volgt:

9 mei - interne competitie

16 mei - interne competitie

23 mei - interne competitie

30 mei - geen clubavond (Hemelvaartsdag)

6 juni - ASV-snelschaakkampioenschap + 6^e speelavond extra competitie

13 juni - interne competitie

20 juni - interne competitie

27 juni - interne competitie

4 juli - Fischer Random Chess

Er is dus voor iedereen nog volop kans om het seizoen met een goed gevoel af te sluiten. Het zou mooi zijn als de clubavonden tot het eind toe drukbezocht blijven. Het blijft tenslotte een leuk avondje uit!

SCHAAKCURSUS VOOR VOLWASSEN BEGINNERS

door Kees van Keulen

Sinds een paar jaar organiseer ik een cursus voor volwassenen, die de eerste beginselen van het schaken willen leren. Bewuste keuze is die cursus op donderdagavonden te geven, gelijktijdig met de lessen die de schaakjeugd bij ons krijgt, zodat ouders/verzorgenden, die wachten op het moment dat hun kroost klaar is, ook les kunnen krijgen.

We starten tweemaal per jaar met een nieuwe cursus en zeggen dan dat het om een cursus van 6 lessen gaat.

Dat is natuurlijk waar, die lessen heb je nodig om de spelregels te leren en een eerste potje te kunnen spelen, maar na die 6 lessen doe ik net alsof er niets aan de hand is en ga ik gewoon door. Sommigen haken dan af, vinden dat ze genoeg weten, anderen blijven hangen. Gevolg is dat we inmiddels cursussen op drie niveaus geven:

- de echte beginners, die ik voor mijn rekening neem. Ik doe dat expres, want dan ontmoet ik tenminste ook nog mensen die denken dat ik echt kan schaken en onder de indruk zijn van mij schaakkunsten. Het is natuurlijk heel wat als je zo maar kunt laten zien dat je in vijf zetten met de paardensprong van A1 op A8 kunt komen, of in drie zetten van A1 naar B1. Dat valt voor beginners echt niet mee. Er wordt les gegeven op het niveau van het Stappenboekje één;

- als ik dan weer met een nieuwe groep begin (de reclamecampagne daarvoor doen Erik en ik in goed overleg), stromen degenen die nog steeds meedoen door naar groep twee, die onder leiding staat van Theo van Lo-tringen. Hij geeft les op het niveau van Stappenboekje twee;

- en dan is er inmiddels ook een derde niveaugroep. Hier wordt tenminste lesgegeven door iemand die echt kan schaken (Bart de Kort). Er wordt les gegeven op het niveau van de Stappenboekjes drie en vier.

We laten het overigens volledig vrij wie bij welke groep aansluit.

Lastig is het om de deelnemers op een niveau te krijgen, dat ze echt bij onze interne competitie kunnen aansluiten, maar inmiddels hebben we toch al een handvol deelnemers zover. Zelfs de externe competitie blijkt bereikbaar. Ik moet mijn inleidende praatje, als ik weer met een nieuwe groep begin, dan ook aanpassen. Ik begon namelijk altijd met de mededeling, dat het uitgesloten is dat één van de deelnemers ooit, van welke competitie dan ook, kampioen zal worden en dat mijn doelstelling al gehaald is als ze thuis tegen hun kinderen of kleinkinderen een "correcte" pot kunnen spelen. Inmiddels zijn we verder.

De nieuwe cursus waarmee we in april zijn begonnen, dreigde aan z'n eigen succes ten onder te gaan. 14 Mensen tegelijkertijd bijbrengen wat mat is ... Ik was helemaal op en verloor die avond prompt in de interne competitie. Gelukkig hebben we Jan Zuidema bereid gevonden te assisteren en met z'n tweeën redden we dat prima. Aan het einde van het seizoen doen we gelijktijdig met de jeugd mee aan de Stappenexamens. Opvallend altijd weer met hoeveel motivatie de volwassen deelnemers aan deze stappenexamens meedoen. Ik probeer dat enthousiasme altijd wat te temperen door aan te geven dat geen van de cursusleiders ooit zo'n stappenexamen heeft gehaald, maar dat helpt niet. En soms ontstaat er een regelrechte competitie tussen kinderen van de jeugdclub (die het minder interesseert of ze het halen) en hun ouders die niet achter willen blijven. Gelukkig kan ik dan tegen de volwassenen zeggen dat, als hun kinderen blijven schaken, ze wat betreft het schaakniveau allemaal hun ouders voorbij zullen streven. En dat ik zelf daarvan het levende bewijs ben.

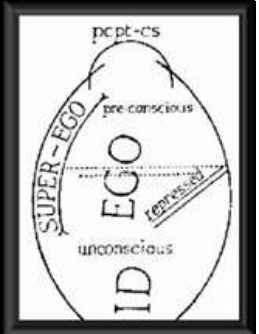
Ten slotte nog een klein correctiegesprekje: Erik en ik doen altijd ons stinkende best nieuwe kandidaten te werven. En met succes! Maar het aantal nieuwe cursisten dat wordt aangeleverd door leden van ASV, blijft toch wel een heel beetje klein achter. Doe daar wat aan!

De cursus is op iedere donderdagavond van half zeven tot kwart voor acht en geen minuut later, want wijzelf willen ook nog een beetje uitgerust aan de interne competitie van die avond meedoen.

De Analyse

De analyse is altijd achteraf, als het spektakel geweest is en de kruitdampen zijn opgetrokken. De analyse is koud, klinisch en feitelijk en neemt meedogenloos onder de loep waar het beter kon. Deze column gaat over het schaakproces, de warme analyse van geest en de merkwaardige oog-handcoördinatie die nimmer gecontroleerd lijkt te kunnen worden.

Lekker dicht bij de natuur leven.

Ik woon sinds kort in een prachtig oud huis in Velp. Vrijstaand nog wel, met een mooie tuin er om heen. Lekker dicht bij de natuur leven is het devies en uit die stinkstad weg. Het geeft een fijn gevoel dat je iets tastbaars hebt bereikt in je leven. Naast het feit dat een dergelijk bezit het neurotische alter ego in de mens activeert door iedere dag angstvallig de gasmeter in de gaten te houden geeft het huis ook aanleiding voor een andere angst. Het is namelijk een soort snelweg voor ongedierte. Van alle kanten kunnen ze binnen komen, en omdat het een huis is uit 1925 is vol kieren maken ze daar dankbaar gebruik van. De ellende begon met een enkele spin. Op een van de eerste dagen in ons nieuwe huis ging ik op mijn bijna antieke toilet zitten op de begane grond en toen ik omkeek grijsde mij een enorme spin aan. Werkelijk van buitenaardse proporties. Met half opgetrokken broek sloop ik geruisloos van het toilet weg naar de gang waar mijn spiegelbeeld mij met witte afgrijzen aankeek.

Er waren hulptroepen aanwezig in de vorm van Anouk maar zij lag al in bed. En toen ik met dit verhaal aankwam was zij spinnig over het feit dat ze in haar pyjama naar beneden moest om een enorme spin te vermoorden. Uiteindelijk is dit gelukt met behulp van mijn slipper maat 47. Was niet te missen.

Als je een huis koopt dan is het gangbaar dat er een lijst wordt geleverd met gebreken. Bij het kopje "is er ongedierte aanwezig zoals boktor, muizen, ratten, enz" stond te lezen dat er in de zomer af en toe muizen te vinden zijn in de keuken. Op het moment dat ik dit las was ik verblind door de schoonheid van het huis en ik maakt mij geen enkele zorgen over deze kleine rakkers. Immers als je zo'n huis kunt kopen moet je ergens iets van mentale sterkte hebben om daar te komen was het omdenken. Maar op een avond zat ik televisie te kijken op mijn inmiddels te kleine tv scherm vanwege de riante woonkamer, en ik zag in mijn ooghoek iets bewegen. Ik draaide mijn hoofd en keek op ongeveer 5 meter afstand in de gaitige kraallogjes van een dikke muis die mij rustig aan zat te kijken vanonder de tafel. Ik stond op en hij vloog onder de verwarming en daarna in een gat in de vloer achter de koelkast weg. Vol afgrijzen bezocht ik bol.com op zoek naar muizenvallen. Ik vond een vijftal mooie exemplaren, succes gegarandeerd stond er bij.

De volgende dag werden de vallen netjes afgeleverd, en vanwege mijn van nature vermijdende coping strategie wachtte ik nog een aantal dagen met het neerzetten van de val. Maar na een nieuwe confrontatie met de muis ont kwam ik niet aan het installeren van de val.

Op zich was het eenvoudig om de val te plaatsen, beetje pindakaas op een koperen plaatje, veer naar achteren trekken, metalen staafje er overheen en voorzichtig neerleggen.

De volgende dag werd ik wakker met een mengeling van gevoelens. Een soort blijde gespannen verwachting zoals je dat als kind voelt met sinterklaas en een soort afgrijzen a priori voor wat voor monsterlijks ik aan zou kunnen treffen in de val.

Ik liep naar beneden en ik keek snel achter de koelkast, en.... Niets! De pindakaas was vakkundig weggelikt maar de val was niet afgegaan. Niet getreurd dacht ik na de teleurstelling te hebben weggeslikt met uitstekende vers gemalen koffie, je moet ergens beginnen dus ik pakte een stukje kaas en duwde het tussen de metaaltjes van de veer. Nu moet de muis toch wel over het koperen staafje lopen om daar bij te komen. Nadat ik boodschappen had gedaan keek ik wederom vol verwachting achter de koelkast en wederom was het aas verdwenen maar geen muis. Ik bedacht mij dat de muis zich rot moest lachen om dit amateurisme en ik besloot eens aan mijn aan-

nemer, die aan het klussen was in het huis, te vragen wat er mis gaat. Hij bekeek de muizenval en bepaalde dat het een waardeloze val is. Hij staat niet scherp genoeg was zijn vakkundige oordeel. Je moet een val hebben met een houten loopvlak. Die kun je goed scherp stellen. Te koop bij de Boerenbond.

Ik kende de boerenbond niet maar het bleek een onderdeel te zijn van Petsplace, een bekende dierenwinkelketen. Ik vond het een interessante gedachte dat deze winkel allerlei fluffie artikelen verkoopt om je huisdier maximaal te verwennen en drie sterrenvoer voor astronomische prijzen maar tegelijkertijd moordwapens tegen minder welkome viervoeters.

Ik bestelde vier vallen met een houten loopvlak. De jacht kon nu echt beginnen met professionele apparatuur. Toen de spullen binnen waren heb ik niet getreuzeld. Direct een val klaargemaakt en inderdaad deze val was zeer scherp neer te zetten. Zo scherp zelfs dat ik het een paar keer over moest doen omdat het gewicht van het likje pindakaas genoeg was om de val dicht te laten klappen. Olaf lag te slapen, ik zat klaar aan de tafel om boven op de muis te duiken zodra hij kansloos het loodje legde zodra hij een voet in de kamer durfde te zetten. Mijn geduld werd niet lang op de proef gesteld. Ik hoorde een harde klap en een gepiep dat door merg en been ging. Ik keek achter de koelkast en zag een dikke muis in een in verhouding duidelijk te kleine val. Hij zat vast in de klem en hij probeerde er met alle macht uit te komen hij probeerde zelfs met klem en al in het gat te duiken in de vloer. Dat lukte natuurlijk niet en een pittige paniek maakte zich razendsnel van mij meester, wat moest ik nu doen? Ik ging alleen maar uit van het scenario dat de muis meewerkt en gewoon meteen dood is en het een kwestie was van muis en val wegslijten in de groenbak en hopen dat ze snel de bak ophalen. Maar deze muis was springlevend en aan het vechten als een dolle. Ik pakte de val met muis op om te voorkomen dat hij hem smeerde en gooide hem in paniek de tuin in. De val hing in de struiken en de muis werkte met alles dat hij nog aan kracht had aan zijn bevrijding. De val met muis viel naar beneden op de grond en mijn paniek werd niet minder. Ik durfde hem niet dood te maken, en ik wist ook niet hoe ik dat moest doen. Maar zo laten struggelen was ook muisonterend. Het enige dat ik kon bedenken was een schop uit de schuur pakken en een paar ferme scheppen zand er overheen gooien in de hoop dat hij zou stikken en dat ik er niet naar hoefde te kijken. Ik ben na deze toch wat laffe actie naar binnen gegaan en ben niet meer gaan kijken naar de hoop zand. Ik denk dat de muis het niet heeft overleefd. En het duurde geruime tijd voor de paniek uitdoofde, laat staan het oordeel over mijzelf als ernstige dierenmishandelaar.

Ik gebruik bovenstaand verhaal graag als metafoor. Twee weken geleden speelde ik met ASV 3 uit tegen Pion uit Groesbeek. Ik keek zo naar het rijtje heren aan tafel en ik wist meteen dat ik alleen een kans zou hebben als ik mijn tegenstander uit de gebaande paden kon halen. Dit waren seniore routiniers met een stevig doorontwikkeld openingsrepertoire. Het type dat je geduldig van het bord schuift omdat ze al jaren met vaste hand dezelfde opening spelen. In een gesloten Siciliaan speelde ik op zet 5 ofzo het opportunistische Ph4 vanaf f3. Mijn f-pion was al geruimd met de zwarte e-pion en de lijn f1-f8 kwam half open en de diagonaal h1-a8. Mijn tegenstander was dusdanig in verwarring dat hij Lxc3 speelde. Hiermee verkwanselde hij zijn mooie zwartvel-dige loper tegen mijn brakke paard. Binnen 14 zetten kon ik de partij winnen hierdoor en mijn doel van het buiten de gebaande paden gaan met de daar bijhorende paniek was bereikt. Ik voelde mij een beetje schuldig. Het was de eindronde van de competitie en er waren extra consumptiebonnen uitgelooft aan degene die het eerst zou zegevieren. Met mijn geciviliseerde pedagogengeest bood ik mijn tegenstander de helft van mijn extra consumptiebonnen aan. Hij na ze eerst aangenomen te hebben gaf hij ze later terug. Ik had ze verdiend zei hij. Ook hier voelde ik mij mijlenver van de natuur staan. Ik haalde er geen plezier uit om mijn tegensander met psychologische, tactische en strategische wapens meedogenloos aan e vallen. Ik kon emotioneel de snelle overwinning niet goed aan. De val was te goed dichtgeklapt en ik stond vervolgens grienend mij te verontschuldigen voor de slinkse methode.

Ik hoor in de stad, zoveel is duidelijk. Maar ik ga proberen dichterbij de natuur te leven, mijn huidige habitat. Mogelijk ben ik dan ook minder gericht op het sociale aspect van het schaken, en meer op het winnen van de partij zonder dat ik dit zielig vindt voor mijn tegenstander. Lijkt mij heerlijk.

Marco Braam

Een matje maakt het verschil

door Erik Wille

Gelukkig spelen we in de toernooien van ASV niet om grote sommen geld. Anders was de fout van Ruud Janssen wel een hele dure geweest. Nu bleef de schade beperkt tot 95 euro. Daar is niet in meegenomen de emotionele schade. Toernooiwinst of een derde plaats; het is maar een matje verschil!

Ruud Janssen heeft met zwart een pion meer tegen John Cornelisse. Bij winst in deze partij eindigt de Arnhemse grootmeester evenals Roeland Puijssers op 6 punten. Op grond van de onderlinge winst zou Ruud Janssen dan voor het eerst in zijn carrière het Voorjaarstoernooi op zijn naam geschreven hebben. John Cornelisse vlecht een matnet in de stelling, wetende dat beide spelers minder dan een minuut bedenktijd hebben voor de rest van de partij. 1. h4 a4 2. Ta8 a3? 3. Th8+ mat Als Ruud Janssen simpelweg 2. ... g6 gespeeld had, dan was er een vluchtveld voor de koning geweest. Het eindspel zou nog wel enige nauwkeurigheid verlangd hebben, maar winst was mogelijk. En daarmee toernooiwinst. Een triest moment voor Ruud Janssen, maar voor het toernooi was deze apotheose natuurlijk fantastisch. En voor het zelfvertrouwen van al die schakers die dergelijke fouten drie keer per toernooi maken, is het ook goed. Voortaan kun je nadat je je mat

hebt laten zetten, zeggen dat je op grootmeesterniveau blunderde. Mooi ook dat de cruciale fase van deze partij op beeld werd vastgelegd, zodat de emotie voor jaren bewaard blijft.

Persoonlijk had ik Ruud de toernooiwinst enorm gegund. Hij is trouw deelnemer aan onze toernooien en daar waar hij het OSKA al enkele malen won, wil het met het Voorjaarstoernooi maar niet vlotten. Deze keer leek echter alles anders. Weliswaar ging Ruud in de derde ronde onderuit tegen titelverdediger Herman Grooten en verloor hij maar net niet van Peter Boel in de eerste ronde, maar het oogde anders dan andere jaren. En dat kwam eruit in de zesde ronde toen hij Roeland Puijssers versloeg in een mooie aanvalspartij. Wat daarna gebeurde, is inmiddels bekend. ASV-toernooien staan bekend om het sneuvelen van reputaties. Roeland Puijssers weet zich daaraan nog te onttrekken, want in twee deelnames werd hij twee keer winnaar en won hij 13 van zijn 14 partijen. Een nederlaag tegen een collega-grootmeester kan een keer gebeuren. Maar bij regerend kampioen Herman Grooten ging na vier zeges de lamp uit. Een nederlaag tegen Puijssers was nog te begrijpen, maar daarna werd de IM ook verslagen door John Cornelisse en onze eigen Jaap Vogel, die de beste ASV-er werd met 5 punten. Ook Willy Hendriks verloor van reuzendoder John Cornelisse en van zijn angstgegner Otto Wilgenhof. Alle scores van de ASV-ers hebben al in En Passant gestaan, dus die herhaal ik hier niet. Niet onvermeld mag blijven de uitstekende score van Barth Plomp, die tot 3½ punt kwam mede dankzij een remise tegen Jaap Vogel en winst op Michiel Blok, die geen gelukkige zaterdag kende.

In groep B was er een kruistocht door op papier een van de zwakkere spelers in de groep, Dennis van den Bergh. Hij speelde het toernooi van zijn leven en won alles. Al denk ik dat Marco Braam in de tweede ronde kansen had tegen de UVS-er. Een slordige aanpak van onze Marco werd echter genadeloos afgestraft. Een ronde later kwam Gerben Hendriks verkeerd uit in het eindspel en ook hij moest buigen voor de Nijmegenaar. Voor Gerben zou dat de enige nederlaag blijven. Met 5½ punt werd de ASV-er keurig tweede. En ook Koen van Keulen deed het met een gedeelde derde plaats een half punt achter Gerben uitstekend.

In groep C was natuurlijk het hoogtepunt dat Herman de Munnik deelnam. Fijn dat zijn gezondheid het toeliet om zeven partijen te spelen. Zijn score was nog niet helemaal wat we van hem gewend zijn, maar hoe onbelangrijk is dat. Het gaat toch vooral om het plezier. En dat was er deze zaterdag. Een mooi moment speelde zich in de zesde ronde af. Tommy Grooten, de 9-jarige zoon van de winnaar van 2018 Herman Grooten, speelde aan het topbord tegen Bram Zaalmink van Doetinchem. Tot mijn verbazing was ik te laat bij het bord om een foto te kunnen maken voor onze site. Het bord was twee minuten na begin van de ronde al leeg. Ik keek om me heen en toen zag ik het duo netjes aan een bord, waar ze geen overlast konden veroorzaken vluggeren. Bram bleek een blunder gemaakt te hebben, waardoor Tommy al snel gewonnen had. Mooi dat ze allebei niet zo bezig waren met de uitslag, maar meteen weer aan het schaken gingen, omdat dat nu eenmaal zo leuk is. Erik Gort was in deze groep de beste ASV-er met 4½ punt, maar dat was ruim achter Tommy Grooten, die met 6 punten winnaar werd.

Het Voorjaarstoernooi van 2019 is alweer achter de rug. En wat kijken we er met plezier op terug. De sfeer was als altijd geweldig. Het verliep allemaal gladjes en iedereen kon spelen, doordat we er met wat kunstgrepen in slaagden alle drie groepen aan een even aantal spelers te helpen. Alleen het deelnemersaantal van 70 had best wat hoger mogen zijn. Er is echter veel concurrentie voor de zaterdagtoernooien. Ook lijden de toernooien onder de uitgebreide zaterdagcompetitie. Spelers kiezen ervoor 7 of 9 zaterdagen competitie te spelen met hun clubgenoten en laten dan een aantal zaterdagtoernooien schieten om niet elke zaterdag aan het schaken te zijn. We hebben ermee te maken en we zullen hard blijven werken om deelnemers te werven. Dus volgend jaar weer meer dan 80 deelnemers!

Koenen De *Echte* Bakker

Westervoort / Duiven / Didam / Doesburg / Arnhem

Nijmegen (st Annamolen) / Steenderen / Zevenaar

www.echtebakkerkoenen.nl

www.sintannamolen.nl

LOEWE.

Gallery Arnhem

Ir J.P. van Muijlwijkstraat 48 & 50 Telefoon 026-8404004

6828 BS - Arnhem www.loewegalleryarnhem.nl – verkoop@loewegalleryarnhem.nl

ASV 1 komt te langzaam op gang om titel te kunnen halen

door Erik Wille

Voor elk nummer van ASV-Nieuws maak ik een lijstje van artikelen die ik zou kunnen schrijven. "ASV 5" stond er deze keer op mijn papieren geheugen. Het is duidelijk: mijn brein is nog niet gewend aan de nieuwe competitie-opzet. Jarenlang speelde ik in het hoogste avondteam en dat was ASV 5. Sinds de scheiding van de zaterdag- en de avondcompetitie spelen we als ASV 1 in de hoofdklasse van de SOS-competitie.

ASV 1 was qua samenstelling ook een ander team dan het vroegere ASV 5. Een vijftal spelers uit de hogere teams van de zaterdagcompetitie ging ook avondcompetitie spelen en dat leverde voor overigens alle avondteams flink vernieuwde teams op. Bij het samenstellen van de teams werd niet alleen naar de speelsterkte gekeken, maar vooral ook naar de samenhang tussen de spelers. Kennelijk hanteerden veel clubs die strategie, want elk team had een sterke top. Opvallend was dat in de meeste teams het verschil tussen bord 1 en bord 8 tussen de 500 en 600 ELO-punten was.

Op gemiddelde ELO was ASV nummer vier van de poule. Alleen had ASV een geheim wapen en dat was de kracht van de invallers. Met Wouter van Rijn, Léon van Tol, Michiel Blok, Tom Bus, Fred Reulink en Reinier Janssen hadden we stevast invallers die het team sterker maakten. Met 9½ uit 11 partijen scoorden zij ook waanzinnig goed. Dat kon alleen maar, omdat Bob Beeke bereid was om tenminste twee keer mee te spelen, want anders mochten de invallers uit het eerste team van de zaterdagcompetitie niet meedoen. Met Bob werd afgesproken dat hij de eerste twee thuiswedstrijden zou meespelen, maar hij had het zo naar de zin, dat hij uiteindelijk vrijwel alle keren aan de start verscheen.

Dat zegt alles over de sfeer in het team. Een ander voorbeeld daarvan is Xadya van Bruxvoort, die elke keer vanuit haar woonplaats Enschede kwam om mee te doen. En meer spelers wrongen zich in bochten om van de partij te kunnen zijn. Als die bereidheid zo groot is, is het echt leuk om teamleider te zijn. Wel was de sfeer in de wedstrijd anders dan we van oude competitie kenden. Het was veel gemoedelijker en iedereen was vooral bezig met het spelen van een leuke partij. Natuurlijk was de wil er om de wedstrijd te winnen, maar de spanning daarbij was anders. Het geren langs de borden of we op 4½ zouden uitkomen was er niet. Ik kan me alleen de wedstrijd tegen Veenendaal herinneren, waar die wedstrijdspanning weer even boven kwam. Maar dat had alles met het verloop van het duel te maken. Bij 3½-3½ speelde nog slechts Léon van Tol tegen Erik van den Dikkenberg in een stelling die gewonnen kon worden, maar waarin veel fouten op de loer lagen en de bedenktijd bij beide spelers nagenoeg op was. Voor veel publiek eindigde de partij in remise en de wedstrijd in 4-4. Het was misschien maar vijf minuten, maar even zat iedereen in die partij en wisselden teleurstelling, verbazing, euforie, blijdschap, chagrijn en wat er verder nog aan emoties mogelijk zijn elkaar in hoog tempo af. Het is dat, wat de individuele schaaksport tot teamsport maakt.

Als we het seizoen qua resultaten in vogelvlucht bekijken, dan was onze start hopeloos slecht. Tegen het met 1 punt gedegradeerde KTC kwamen we niet verder dan een gelijkspel om ons vervolgens in Nijmegen door SMB te laten afdrogen. Ineens leken we degradatiekandidaat. Nu was het kampioenschap geen must, maar strijden tegen degradatie was ook niet het plan. Het herstel kwam echter tegen onze vrienden van Wageningen, waarna vervolgens de latere kampioen Rivierenland met 2-6 werd opgerold. Toen kwam ineens de eerste plaats weer in beeld. Weliswaar hadden we niets in eigen hand, maar in deze gelijkwaardige poule was een misstap nu eenmaal gauw gemaakt. Blijven winnen was het devies. Helaas lukte dat tegen Veenendaal net niet. De Elster Toren en BSV Bennekom werd nog wel geklopt, maar het kwam te laat. De derde plaats en niet meer dan dat werd ons deel.

Op zichzelf een prima resultaat in deze sterke poule, waar iedereen van iedereen kon winnen. Zo degradeerde naast KTC ook BSV Bennekom kansloos, terwijl dat team qua ELO-gemiddelde tweede geplaatst was. Als ASV 1 onverhoopt van Wageningen verloren had, dan had dat zomaar ook het scenario voor ASV 1 kunnen zijn. Dat maakte deze competitie nou juist ook weer leuk.

Teamleider zijn van dit team was een groot feest. Mijn invloed bleef beperkt tot het regelen van acht spelers en het opschrijven van de opstelling en als hoogtepunt van het werk mocht ik het verslag maken. Ik had dus als voordeel dat ik kon bepalen of ik mezelf zou opstellen of niet. Ik koos ervoor om veelal de negende man te zijn, zodat ik last-minute afzeggingen kon opvangen. Verder deden de spelers er alles aan om mij belangrijk te laten voelen. Zo kwam in een van de wedstrijden een speler bij me met de vraag: "Mag ik remise aanbieden", waarop ik bevestigend antwoordde. "Mooi, want mijn tegenstander heeft het geaccepteerd", beschreef in één quote feilloos dat mijn rol als teamleider tijdens de wedstrijd echt niet verder ging dan de uitslagen noteren. Maar goed, het is ook belangrijk dat dat goed gebeurt.

Afsluitend kan ik slechts zeggen dat het een feestje was om met dit team op pad te zijn en onze wedstrijden te spelen. Het schaakplezier straalde ervan af. Ik kijk uit naar een nieuwe seizoen in de avondcompetitie.

SLAGERIJ
18 73

PUTMAN
WORSTMAKERIJ
TRAITEUR

Steenstraat 90 | 6828 CN | Arnhem

026-4425368 | info@slagerijputman.nl

Analyse van een schaakpartij

door Cesar Eisma

Yunus Bawerni – Cesar Eisma, 11 maart 2019 interne competitie De Toren Arnhem. Damegambiet:

1. d4 d5 2. c4 Pf6 3. Pc3 e6 4. a3. Deze zet kende ik nog niet maar ik weet ook vrijwel niets van de openingstheorie. **4...g6 5. Lf4.** Hier zie ik meestal Lg5. **5...a6.** Ik moet 6. Pb5 en 7. Pxc7+ met een paardvork voorkomen, maar 5...c6 zou economischer zijn. **6. e3 Lg7 7. Lg3.** Deze zet had ook later gekund. Wit kan nu beter de vaart in zijn ontwikkeling houden. **7...0-0 8. Pf3 Pd7 9. c5 c6 10. Ld3 Te8 11. Lc2.** Hier viel me op dat wit zijn lopers direct een stapje terug laat doen en ze niet op de lange diagonalen plaatst, maar ze staan nu ook geweldig. En ziet u het verschil in positie tussen de witte en de zwarte lopers? De witte staan veel beter. **11...a5.** Hiermee wil zwart 12. b2-b4 voorkomen. **12. h3.** Het belang van deze zet op dit moment ontging me even. **12...b5.** Na deze zet vroeg Yunus mij of hij hier *en passant* mocht slaan en dat bevestigde ik. Wit zag terecht van die bijzondere zet af die na 13. cxb6 e.p. Pxb6 alleen maar voordelig voor zwart zou zijn. **13. 0-0 La6.** Wit doorziet de simpele aftrekaanval 14...b4 met een dubbele aanval op Pc3 en Tf1. **14. Te1 Ph5.** Zwart wil met een ruil Lg3 uit de strijd nemen. **15. Lh2.** Wellicht was wits 12^e zet hiervoor bedoeld. **15...Lf6 16. g4 Pg7.** Een kleine reorganisatie van de zwarte koningsvleugel, maar ik betwijfel of ik er iets mee opgeschoten ben. **17. e4.** Merkt u op hoe goed de witte pion gedekt is? Wit heeft vaker met dit bijltje gehakt. **17...dxe4.** Zwart moet het doorlopen van de e-pion verhinderen om niet nog meer speelruimte te verliezen. Al in dit stadium is het wit die het initiatief heeft en hij laat het niet meer los. Yunus is positioneel sterk. **18. Lxe4 Dc8** om c6 te dekken. **19. g5 Ld8** om vanaf c7 de diagonaal van Lh2 te betwisten die dwars door de zwarte stelling gaat. **20. h4 Lb7.** Profylactisch vanwege de volgende zet van wit met een tweevoudige aanval op c6: **21. Pe5 Pxe5 22. Lxe5 Lc7, 23. f4 Lxe5 24. fxe5.** Uitstekend wit spel. **24...Td8 25. Dd3 b4?** (zie diagram)

26. Pa4. Deze prima zet zag ik niet aankomen. **26...La6.** De loper keert onverrichterzake terug op zijn vorige positie. **27. De3 Dc7.** Ik doorzag de dreiging van 28. Pb6 met een paardvork maar ik popelde intussen om 27...Dd7 te kunnen spelen om met een tweevoudige aanval door mijn batterij Dd7/Td8 druk op d4 uit te oefenen. Die zou natuurlijk eenvoudig met 28. Tad1 kunnen worden opgevangen. En dan kan wit de vork met 29. Pb6 alsnog uitvoeren. Zo strompelt zwart van de ene frustratie naar het volgende probleem. Het is wel duidelijk dat wit aan de touwtjes trekt en zwart komt er nergens aan te pas. Ik hield Pf5 achter de hand totdat zich een goed moment zou voordoen om ruil tegen de loper op e4 te realiseren. **28. Pb6 Tab8.** Hier had ik nog een kwartier speeltijd, wit een uur, en ik moest ik goed nadenken waar mijn toren het beste kon staan: op a7 of op b8. Ik heb geleerd om de verbinding tussen de torens in stand te laten en daarom kreeg de tekstzet de

voorkeur. En direct betreurde ik die keuze: **29. axb4** en na 30. Txa5 komt La6 in gevaar. Ik leed onder het witte overwicht en ik offerde een kwaliteit om terug in de wedstrijd te komen: **29...Txb6! 30. cxb6 Dxb6.** Ik verwachtte 31. Txa5 maar wit speelt onnodig op safe en verliest een pion met **31. Ted1 axb4 32. Tac1 Pf5** daar is ie dan. Met 33. Txc6 Dxc6!, 34. Lxc6 Pxe3 wint zwart een toren. Wit speelt solide: **33. Lxf5**

gxf5. Ik overwoog om met de e-pion te slaan maar dan volgt 34. e6. Na 34...fxe6 komt a tempo 35. Dxe6+. Na 34...Te8 om e6 te pennen en aan te vallen komt 35. exf7+ maar dan is de bescherming van de zwarte koning ver te zoeken. **34. Tc5 Td5.** Zelf vond ik deze zwarte zet wel leuk gevonden al helpt hij me niet verder. **35. h5 Kg7 36. Tdc1 Txc5 37. Txc5 Lb5** (zie diagram).

Zo dekken de c6-pion en de loper elkaar. Dat vind ik een sterke constructie. In dit stadium begon ik te denken aan remise, althans erop te hopen, maar ik heb geleerd dat je dat nooit mag aanbieden (!). Bovendien was ik benieuwd welke verrassingen Yunus nog meer voor me in petto had. Ik constateerde dat hij zo tegen het eindspel meer denktijd verbruikte. **38. Db3 Le2.** Aan zijn non-verbale reactie te merken, had Yunus deze zet niet gezien.

39. Da4 dreigt **40. Dxc6** en wit staat (nog steeds) gewonnen, maar aan zijn schrikreactie te merken overviel mijn volgende zet hem: **39...Lxh5** maar hij herstelde zich snel zoals een ervaren schaker betaamt: **40. Dxc6 Dxc6**. Ik weet dat afruilen als je achter staat een slecht idee is, maar wat moest ik anders? **41. Txc6 b3 42. Tb6 Ld1 43. Kf2 f4 44. Td6 f3**. Zwarte blufpoker. **45. d5 exd5 46. Txd5 Le2**. Opnieuw dekken loper en pion elkaar, maar zwart moet gaan kiezen tussen dekking van b3 en f3 en er is geen hulp. **47. Td6 Lc4?** En hier bega ik een vergissing, maar zoveel andere zetten had ik niet meer: alles verliest. Ik kon alleen nog de zwarte koning naar de 8^e rij spelen, dat was beter geweest. Maar ik besepte dat het wachten was totdat wit mijn b3-pion verschalkte en dan was de weg van b2 naar promotie eenvoudig. Onderweg zou zwart wel de loper moeten offeren om promotie te voorkomen. En dan zou het voor wit wijsheid zijn om zijn toren tegen de zwarte loper te ruilen zodat de vrije b-pion ongehinderd kon promoveren. Dit kon uiteraard alleen op voorwaarde dat de zwarte koning niet tussenbeide kon komen. En daarbij zou de witte koning vast een handje moeten komen helpen. En juist om die reden stond mijn pion op f3 daar zo mooi als handenbindertje. Enfin, ik speelde dus fout: **47...Le2-c4?** Zelfs zo fout dat Yunus mij vroeg of ik wist dat hij f3 kon slaan. Ja, dat wist ik. En zo gooide ik mijn enige troef te grabbel. Maar ik had na mijn 43^e zet nog maar 3 minuten denktijd dus ik moest opschieten om niet door de klok te verliezen. Dat is mijn eer te na. **48. Kxf3 Le6 49. Kf4 Lh3**. Ik was even vergeten dat ik beter naar herhaling van zetten en remise kon streven. **50. Tb6**. Die b-lijn bedoelde ik net om mijn b3-pion te verschalken. **50...Le6 51. Tb7 Kg6 52. Tb8 Kg7 53. Kg3 Ld5 54. Kh4 Le6 55. Kh5 Lc4 56. Tb6 Le6 57. Td6 Lc4 58. Kg4 Le6+**. Hier ergens ver-

zuchtte Yunus dat het hem niet lukte om zijn probleem op te lossen, maar prompt vond hij die. **59. Kf4 Lc4 60. Kf5 Le6+** (zie diagram). Ik moest wel. Als ik **60...Kh8** of **60...Kg8** zou spelen, volgde er onherroepelijk **61. Kf6** en **62. Td8#**. Het enige alternatief was **60...Kf8**, **61. Kf6 Ke8** maar ook dan was het snel bekeken met **62. Td4** en **63. Th4**. **61. Txe6!** Wit geeft de kwaliteit precies op tijd terug om de partij te beslissen. **61...fxe6+ 62. Kxe6 Kg8**. **62...Kf8** had ook verloren na **63. Kd7 Kf7**, **64. e6+** en promotie is onvermijdelijk. **63. Kd7 Kf8**, **64. e6 Kg7**, **65. e7 Kg6**. Hier zei Yunus: "Schaak", maar hij had zijn e7-pion nog niet bewogen. Ik zei dus dat hij eerst een zet moest doen. **66. e8D+ Kxg5 67. Dg8+** met een driedubbele aanval. **67...Kh6**. Ook al was de strijd al lang gestreden, ik wilde mijn pion op h6 dekken. Ik dacht dat wit eerst nog even mijn pion op b3 zou slaan, maar dat was overbodig. Wit bleef koel: **68. Ke6 Kh5 69. Kf5** en ik zou op de volgende zet mat staan. Ik gaf het op: **1-0**. Goed gespeeld van Yunus. Resterende speeltijd voor wit: 39 minuten, voor zwart: 1 minuut (dankzij het increment).

Dit artikel is al geplaatst geweest in het Maandagavondnieuws van SV De Toren.

Reinsdorf
Brillen & lenzen

Ir. J.P. van Muijlwijkstraat 54 - 6828 BS Arnhem
T 026 4425421 E info@reinsdorf.nl

Eindspel Koning-Toren-Loper versus Koning-Toren 1

door Fred Reulink

Sinds een tijdje heb ik een nieuwe liefde, het eindspel Koning plus toren plus loper tegen Koning plus toren. En zoals dat gaat met liefdes, je wilt ze met de wereld delen. En dat doe ik dan via ASV-Nieuws. Uit het cijfertje 1 in de kop kunt u concluderen dat ik van plan ben meerdere artikelen hieraan te wijden.

Het eindspel KTL-KT is bepaald geen eenvoudig eindspel. Integendeel, zelfs de beste schakers van deze wereld zijn niet op de hoogte van alle theorie hierover. Om een idee te geven: Ik heb ruim 100 partijen bekeken van 2700+ spelers. In bijna de helft daarvan ging een speler één of meerdere keren de fout in.

De studie van dit eindspel begon al in de achttiende eeuw. Philidor ontwikkelde de eerste theorie in 1749. Lolli breidde dat vervolgens 14 jaar later uit. Hieronder geef ik een viertal diagrammen die logischerwijs bij elkaar horen weer die nu een belangrijk onderdeel zijn van de huidige theorie. Rechts boven het diagram staat de theoretische uitkomst (remise of aantal zetten naar mat) van wit/zwart. Dat heb ik gecheckt met de Tablebases.

von der Lasa (1843) #19/= Lolli (1763) =/= Lolli (1763) #14/#14

Philidor (1749) #21/=

Kort samengevat kan het volgende over deze vier stellingen geconcludeerd worden:

Met wit aan zet altijd winst behalve voor de paard lijn.

Met zwart aan zet altijd remise behalve voor de loper lijn.

Inmiddels, 270 jaar later, zijn mij 83 studies (Harold van der

Heijden database V 2015) bekend die met de stukkenconfiguratie KTL-KT beginnen.

En nu dan een partij uit de praktijk. In deze partij wordt de winstvoering die van toepassing is op de stelling van Philidor toegepast. Dit komt nogal eens voor. Ik had uit meerdere partijen kunnen kiezen maar toen ik deze van Euwe tegenkwam wist ik dat het die zou worden. Euwe is Euwe niet waar? Ter volledigheid geef ik de hele partij. De partij werd in 1948 gespeeld. Toen hadden ze nog geen legendarische eindspelboeken van Chéron, geen Chessbase en geen Tablebases. Wat ze wel hadden weet ik niet maar het werd mij wel duidelijk dat Euwe dit eindspel genoeg bestudeerd had.

(advertentie)

't Zuivelhoekje
Voor de lekkerste kaas en
wijn
Steenstraat 72
6828 CN Arnhem
tel: 026-4431656

Henry Grob – Max Euwe (Venetië, 1948)

1.e4 c5 2.Pc3 g6 3.h4 h5 4.Pf3 Pc6 5.Lc4 a6 6.d4 cxd4 7.Pxd4 Lg7 8.Pxc6 bxc6 9.Df3 e6 10.Lf4 d5 11.exd5 cxd5 12.Pxd5 exd5 13.Lxd5 De7+ 14.Kf1 Lg4 15.Db3 Td8 16.Te1 Txd5 17.Dxd5 Le6 18.Da8+ Dd8 19.Dxa6 Pe7 20.Da4+ Dd7 21.Dxd7+ Kxd7 22.Td1+ Kc6 23.b3 Pd5 24.Ld2 Td8 25.Ke1 Lf5 26.c4 Pc3 27.Lxc3 Lxc3+ 28.Ke2 Te8+ 29.Kf1 Ta8 30.Td5 Le6 31.Td3 Txa2 32.g4 Lb4 33.gxh5 gxh5 34.Tf3 Ta5 35.Kg2 Lf5 36.Te3 Ta2 37.Te5 Lg6 38.Th3 Ld6 39.Te1 Td2 40.Tf3 Td4 41.Kh3 Lf4 42.Te2 Lf5+ 43.Kg2 Le4 44.Txe4 Txe4 45.Th3 Td4 46.Th1 Le5 47.Kf3 Lf6 48.Te1 Txb4 49.Te8 Th3+ 50.Ke4 Txb3 51.Tf8 Tb7 52.Kf5 Ld4 53.Kg5 Lxf2 54.Kxh5 Tc7 55.Kg4 Kc5 56.Kf3 Ld4 57.Ke4 Kxc4? Zie diagram.

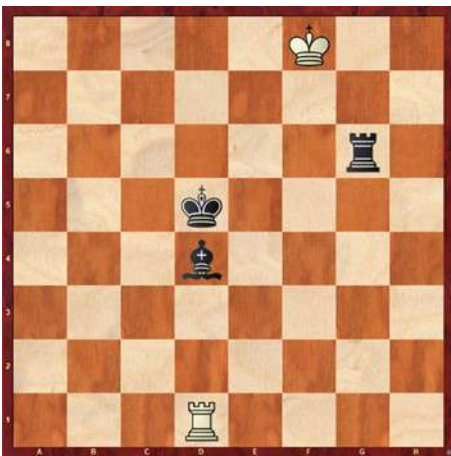
Voordat het eindspel zelf bereikt is, laat ik de inleiding hiertoe zien. Euwe heeft een gewonnen stelling en hoeft dat alleen nog maar uit te spelen. Echter, met het slaan van de pion op c4 begaat hij een fout. Met 57...Lg7 58.Td8 Kxc4 zou hij simpel gewonnen hebben.

58.Txf7!

Euwe zal even niet opgelet hebben. 58... Txf7 levert een fraaie patstelling op!

58...Tc6

Ons eindspel is bereikt. Theoretisch is dit een remisestelling. Hoe voeren we dit nu naar winst? Het eerste deel van het plan is om de witte koning naar de rand te drijven. Dat is even een klus maar wel te doen.

59.Te7 Th6 60.Tc7+ Lc5 61.Ke5 Th1 62.Td7 Te1+ 63.Kf5 Ld4 64.Tb7 Te5+ 65.Kf4 Te8 66.Kf5 Kd3 67.Tb3+ Lc3 68.Ta3 Tc8 69.Ta4 Tc5+ 70.Ke6 Ld4 71.Ta2 Ke4 72.Te2+ Le3 73.Te1 Tc6+ 74.Kd7 Ta6 75.Ke7 Kd4 76.Kd7 Lf4 77.Td1+ Kc5 78.Ke7 Le5 79.Kd7 Ld4 80.Ke7 Kd5 81.Kf7 Tf6+ 82.Ke7 Tg6 83.Kf8 Zie diagram.

De eerste missie is volbracht. De witte koning is aan de rand beland. Let wel: het is nog steeds een remisestelling. Dus nu maar eens zien wie dit eindspel beter beheerst. Het plan is nu om zodanig te manoeuvreren tot er een winststelling bereikt is.

83...Tg4 84.Kf7 Tg7+ 85.Kf8 Th7 86.Kg8 Td7 87.Kf8?

Zie diagram rechts.

Grob gaat de fout in. Bijvoorbeeld 87.Td3 Zou beter geweest zijn. De toren naar c1, e1 of f1 brengen kan ook.

87...Ke6!

De enige winnende zet. De winststelling van Philidor zit in het verschiet.

88.Ke8 Th7 89.Te1+

89.Kd8 is iets hardnekkiger.

89...Le5 90.Tf1 Zie diagram links.

Een soort van de stelling van Philidor is bereikt. Bedenk dat in de stelling van Philidor (diagram inleiding) de eerste twee zetten 1.Tf8+ Te8 2.Tf7 Te1/2/3 zijn.

Het is goed om deze stelling even goed te bekijken. De witte koning staat aan de rand. Zwart heeft zijn koning van achteren gedekt door de looper. Zijn toren heeft de zevende rij bezet. Let ook op de velden c7 en g7 die door de looper worden bestreken. Wit heeft zijn toren op de f-lijn (of de d-lijn) om mat op de achterste rij te dekken.

Het meest ideaal is als de witte toren op f3 staat en de zwarte toren op g7 (of d3 respectievelijk b7). De looper heerst dan over de velden c3, c7, g3 en g7. Straks zal blijken waarom.

Euwe speelt het niet op zijn efficiëntst maar weet wel waar hij mee bezig is. Even een paar zetten.

90...Tg7 91.Tf2 Tb7 92.Td2 Zie diagram links.

Wit heeft zijn toren op de tweede rij geplaatst en dat is ook de beste verdediging. Zoals gezegd willen we de witte toren naar d3 dringen. En dat loopt van d2 via d1 naar d3!

92... Ta7!

Een zet die niets doet! Wit moet nu wel met de toren naar d1 (of direct naar d3). Konings zetten kunnen niet vanwege mat op a8.

93.Td1 Tg7 94.Tf1 Lg3! Zie diagram rechts.

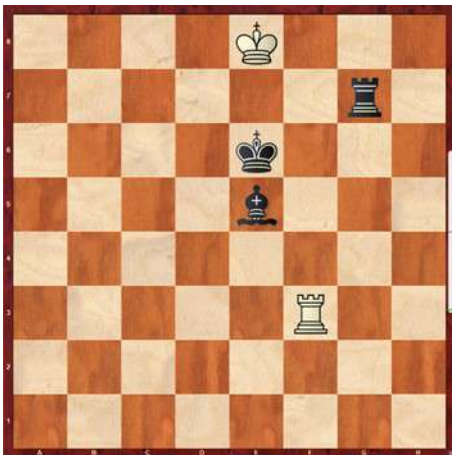

Een prachtige zet. De witte toren moet naar f3. Schaak op e1 geven gaat niet. 95.Kf8? faalt op 95... Tg4 96.Ke8 Ta4 97.Td1 Lh4! Dekt e1 en d8. 98.Kf8 Tg4 99.Tf1 Le7+ 100.Ke8 Tg8+ 101.Tf8 Txf8#. 95.Kd8 gaat direct mat in twee zetten.

95.Tf3 Ld6! Dreigt Tg8.

96.Te3+ Wat moet je anders?

96...Le5 97.Tf3 Zie diagram.

We hebben de ideale stelling bereikt. De witte toren kan geen mat dekken op de achterste rij via g3 of c3. De looper beheerst alle belangrijke velden: c3 en g3 om de toren te hinderen en c7 en g7 om mat mogelijk te ma-

ken op de achterste rij.

97... Te7+! Wit moet een kant kiezen.

98.Kf8

De beste verdediging. Op 98.Kd8 volgt 98...Tb7.

98...Tb7 99.Kg8 Tg7+ 100.Kf8 Tg4 101.Te3 Tc4

Wit geeft op. Hij moet kiezen tussen zijn toren geven of mat gaan. Een uitvoering van Euwe volgens het boekje! **0-1**

(advertentie)

Steenstraat 96
tel/ fax 026 4453603
- Arnhem -

Uw Fleurop bloemist

**BLOEMSIERKUNST
FUTURA**

Daglichtschaak

door Jan Vermeer

Rob Cornips eenzaam kampioen Daglichtschaak

Met twee straatlengten voorsprong is Rob Cornips kampioen van het Daglichtschaak geworden. Gefeliciteerd Rob! Eric Braun speelde de laatste partij tegen Rob en hij was vol lof over zijn spel.

Kazem Mollahosseini is kampioen in de B-groep geworden. Deze middag wist hij winst op Albert Marks te bewerkstelligen als slagroom op de taart.

In de A-groep is Jan Vermeer 2^e geworden. Het is goed dat dit de laatste middag was, want hij kwam hijgend en puffend met twee remises over de meet. Jacco Reiding is 3^e geworden. Hij sprintte met 3 uit 3 naar de 3^e plaats. Horst Eder verloor alleen tegen de kampioen en eindigde net naast het podium. Ook Ko Kooman behaalde deze middag met twee uit twee de 5^e plaats. Hub Kusters liet deze middag verstek gaan. Mijnheer ging uit eten. Hans Donker eindigde in de middenmoot, voor zijn doen een matig seizoen. Henk Schunk schaakt normaliter veel te snel, maar tegen Jan Vermeer ging hij er eens goed voor zitten en ging in de denktank en met resultaat dat Jan zijn koning moest omleggen. Eric Braun en Albert Marks behaalden deze middag twee punten en eindigden in de staart.

Tjabbe Jansen werd 2e in de B-groep. Hij behaalde een reguliere remise tegen Jan Vermeer. Dat deed ook André Meijer tegen Jan.

Het Daglichtschaak werd dit seizoen redelijk bezocht door 12 á 14 man. Met deze schakers gaan wij met vertrouwen het nieuwe seizoen in. Via de plaatselijk bladen zullen wij verder het Daglichtschaak promoten.

De leiding van NIVON waardeert ook het Daglichtschaak, want Jan Vermeer kreeg een fles wijn aangeboden.

TOT HET VOLGENDE SEIZOEN, DAT BEGINT OP 1 OKTOBER IN De Wasserij, Molenbeekstraat 26a.

Sta sterker met een schaakbord van OntHout!

10% korting
bij inlevering van deze advertentie

U kunt per aankoop maximaal 1 kortingsbon inleveren

OntHout
- Bordspellen
- Meubels
- Beelden

OntHout - Theo Jurrius - 06 22 80 11 63 - info@onthout.nl - www.onthout.nl - facebook.com/Onthout

Eindstand Daglichtschaak

na ronde 21 seizoen 18/19

Nr	Voornaam	Naam	pnt	Rat	par	groep	TPR
1	Rob	Cornips	19	1889	21	AA	1949
2	Jan	Vermeer	11.5	1659	21	A	1627
3	Jacco	Reiding	11	1680	19	A	1670
4	Horst	Eder	10	1578	21	A	1561
5	Ko	Kooman	9.5	1618	20	A	1633
6	Hub	Kusters	9.5	1697	15	A	1742
7	Kazem	Mollahosseini	9	1576	18	BA	1600
8	Hans	Donker	9	1619	15	A	1627
9	Henk	Schunk	8	1591	12	A	1699
10	Tjabbe	Jansen	7	1521	18	B	1498
11	Eric	Braun	7	1613	12	A	1608
12	Albert	Marks	6	1723	11	A	1586
13	Bart de	Kort	6	1828	6	A	2006
14	Ad	Braam	4	1496	12	A	1517
15	André	Meijer	3	1414	11	B	1340
16	Robbert	Lubbers	3	1416	6	B	1436
17	Gerrit	Jansen	2	1125	15	B	1122
18	John	Vos	1	1587	3	B	1444
19	Weslie	Kuijer	1	1204	3	B	1255
20	Fritz	8	0.5	1159	15	A	1080

Heeft u iets te vieren?

Wij hebben voor iedere
gelegenheid een passende
culinaire invulling.

Al vanaf
€15,00 p.p.
een compleet
buffet

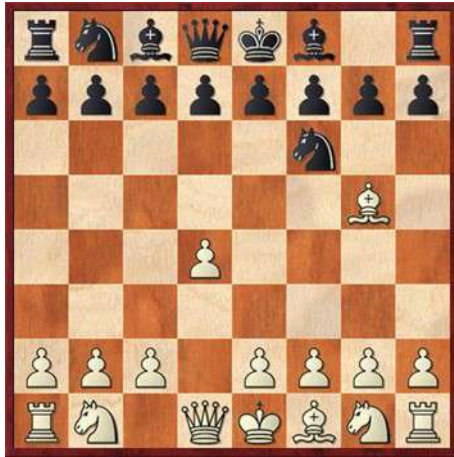
party catering
La Coquerie®
Gewoon Exclusief Lekker

www.lacoquerie.nl
Vlamoven 11 Arnhem
(026) 361 89 63

Ode aan de witte dameloper

door Tom Bus

In de schaaksport hebben spelers vaak een voorkeur voor een bepaald stuk. Zo is wijd en zijd bekend dat Bobby Fischer een grote liefde had voor de witte koningsloper. Wereldkampioen Carlsen heeft geen specifieke voorkeur en behandelt alle stukken en pionnen op gelijkwaardige basis.

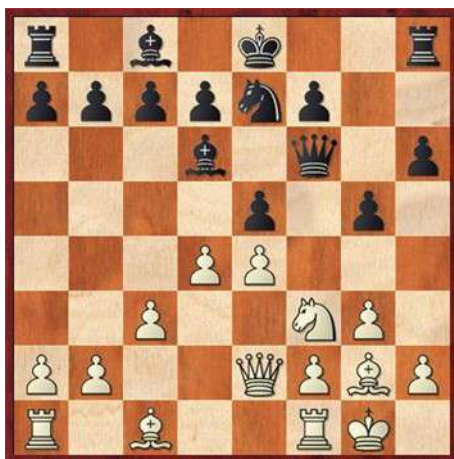
Voor mij was er nooit een groot verschil tussen het spelen met de paarden of de lopers. De laatste jaren prefereer ik echter het schuin marcheren van de lopers boven het gehuppel van de dartele paarden. Van de twee lopers is de koningsloper mijn favoriet. Met deze looper kun je namelijk snel in de partij de vijandelijke zwaktes f7 en h7 (of f2 en h2) aanvallen.

Maar hoe zit dat dan met die dameloper? Deze looper lijkt altijd het achtergebleven broertje te zijn van zijn grote voorbeeld, de koningsloper. Sommige spelers, geniepig als ze zijn, kiezen voor de openingszetten 1.d4 Pf6 2.Lg5 (Trompowsky-aanval) om zo snel mogelijk die dameloper af te ruilen. Vroeger had ik groot respect voor deze opening omdat wit zijn stukken snel ontwikkelt en zwart vaak opgezaagd wordt met een mindere pionnenstructuur. Nu weet ik beter. Tijdens het middenspel zal de stelling een keer geopend worden en zullen de zwarte lopers hun ware kracht ten toon spreiden.

Enkele toppers (Carlsen, Nakamura, Mamedyarov, Duda) spelen deze Trompowsky-opening alleen als verrassingswapen in rapid- of snelschaakpartijen. In de onderstaande partijfragmenten wil ik eerbetoon betuigen aan de dameloper. Deze looper heeft mij uit menig netelige situaties gered. Ik heb geprobeerd de rol van de witte dameloper in verschillende thema's onder te verdelen.

Aanval op de centrale koning

De eerste voorbeelden stammen uit een ver verleden. Ik ben mijn schaakcarrière begonnen bij de Limburgse schaakvereniging SV Hoensbroek.

Dit fragment stamt uit de partij **Bus, Tom - Smits, André** uit de interne competitie, gespeeld in Hoensbroek op 02.03.1979

In de stelling links is wit aan zet.

We zien dat zwart de partij monochroom heeft opgebouwd. Al zijn gespeelde stukken en pionnen staan op zwart. Hiermee controleert hij de zwarte velden vóór zijn pionnenformatie. De zwarte velden achter het pionnenfront zijn permanent verzwakt. Verder staat de zwarte monarch nog in het centrum. Wit controleert het centrum en heeft zijn koning in veiligheid gebracht.

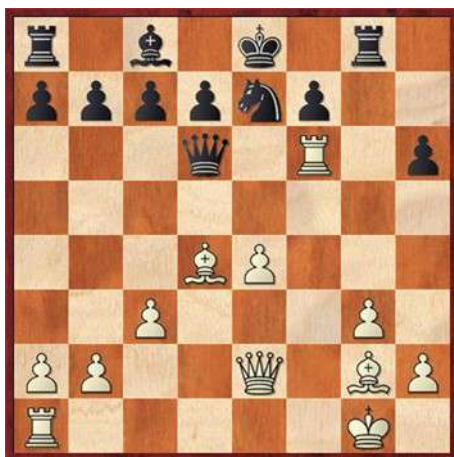
Na het beoordelen van de stelling luidt het witte plan: Openen van het centrum, ruilen van de zwarte koningsloper en aanvallen via de zwarte velden.

Het vervolg was **12.dxe5 Lxe5 13.Pxe5 Dxe5 14.f4 gxf4 15.Lxf4 Dc5+ 16.Le3 Dd6 17.Ld4 Tg8**

Niets vermoedend speelt zwart de aangevallen toren naar een veilig veld. Hij miste echter een tweede dreiging.

18.Tf6

Slotstelling links. Zie hoe trots de dameloper het hele bord beheerst. De zwarte dame is gevangen en zwart gaf spoedig op. **1-0**

Aanval op de gerokeerde koning

De volgende partij stamt uit de tijd dat ik voor de club GESS (Sittard) uitkwam. Het eerste team speelde in de Tweede Klasse van de landelijke competitie waardoor ik in staat was om tegen sterkere spelers te kunnen aantreden, zoals Ruud Wille!

Bus, Tom - Reiber (Waalwijk) KNSB 2D Sittard 06.02.1982

Velen van u herkennen in onderstaande stelling de Siciliaanse contouren van de Sozin (Fischer)-variant. Het is zwart gelukt om de gevaarlijke witte koningsloper onschadelijk te maken. Dit succes heeft zwart veel tempi gekost. Wanneer wit nu draait dan zal zwart met zijn loperpaar uiteindelijk het beste van het spel krijgen. Kortom, wit moet snelheid maken.

Zie stelling links

14.e5N dxe5

Het alternatief is 14...Pd7 15.Dg3 f5 Bajarany, I (2255)-Vasiukov, E (2500)/Teheran 1991

15.fxe5 Pd7 16.Dg3 Dc7 17.Lf4

De pion op e5 is een wig die het bord in tweeën verdeelt. Hierdoor kunnen de zwarte stukken op de damevleugel niet deelnemen aan het feestje aan de andere kant van het bord. De witte dameloper neemt de nobele taak van de verdediging van pion e5 voor zijn rekening.

Stelling na 17...Te8

Het wordt tijd om een troef op tafel te leggen.

18.Pd5! Dd8 19.Pxe7+

Nog sneller wint 19.Lh6 g6 20.Txf7!! Dit mag u thuis zelf analyseren.

19...Dxe7 20.Lh6 De dameloper deelt een plaagstootje uit.

20...Df8 21.Tf3 Pc5 22.Taf1 Te7 In deze stelling kon ik maar niet de genadeslag vinden.

23.Tf6? Kh8 24.Lg5? [24.Dh4!]

In hevige tijdnood mis ik de beste aanval en mijn tegenstander de sterkste verdediging. Al met al verloopt de partij dus naar wens.

24...Tc7 25.b4 Pa4 26.T1f3 Dxb4 27.h3

Reiber heeft de eerste aanvalsgolf overleefd en wordt nu overmoedig. Hij besluit de verboden vrucht te nemen.

Zie stelling links.

27...Dxd4? 28.Txf7 Txf7 29.Txf7 Dd1+ 30.Kh2 Kg8

De witte koning staat veilig. Reiber denkt met zijn laatste zet het grootste gevaar getrotseerd te hebben. Er wacht hem een verrassing.

31.Txg7+! Kxg7

Nu zet ik mijn joker in. De dameloper toont zich een trouwe hulp van de dame om een matnet te construeren. 32.Lf6+ Kf7 33.Dg7+ 1-0

Bus- van Gils, Hoensbroek, 6-3-1994 LiSB Promotieklasse

Stelling na 23....Dd5

Zwart heeft zojuist dameruיל aangeboden en met deze zet hoopt zwart de witte aanval te kunnen stoppen.

Na 24.Txh7! konden de stukken weer in het doosje. 1-0

Wat moet je doen wanneer beide spelers een dameloper hebben?

Bus, Tom - Vercoulen, Paul Intern Hoensbroek, 10.09.1998

Stelling na **23.... Ld7**

De nevenstaande stelling is ontstaan na een Franse Winawer-opening waar ik later meer over zal schrijven. Na de ruil van het paard ontstaat een stelling met ongelijke (dame) lopers waarbij wit heerser is over de zwarte velden. In een middenspel met ongelijke lopers en zware stukken luidt het motto: Aanvalluh!

24.Lxf5 gxf5 25.Lh6 Df6 26.Df4 Dd8 27.Te3 1-0

Het onderstaande partijfragment stamt uit de partij **Bus, Tom (2186) - Van Wessel, Rudy (2380)** TCh-Leiden, 12.03.2011 in de match tussen LSG en Voerendaal.

Rudy staat een pion voor en beschikt over een gevaarlijke vrijpion. Als compensatie domineert de witte dameloper het zwarte paard en zijn de zwarte velden rond de zwarte monarch ernstig verzwakt. De stelling is in evenwicht.

Om aanvalskansen te behouden vermijd ik dameruïl en daarom speelde ik zojuist **32.Dg4-d1**.

Met de tekstzet breng ik de verborgen dreiging Dxa4 in de stelling. Onder druk van de wegtikkende tijd reageert Rudy primair met **32... Dd7?!**

Dankbaar maak ik gebruik van de aangeboden kans.

33.e6! En de witte dameloper heeft weer levensruimte.

33...Dxe6 Ook na het sterkere 33...fxe6 34.Txb8 Txb8 35.De1 Tb4 36.De5 staat wit prima,

34.Txb8 Txb8 35.Dxa4 De4 36.Dd1 Tb2 37.Txc3 f6 en zonder 38.Tc8 te wachten, gaf zwart op. **1-0**

Het nevenstaande fragment stamt uit de Belgische avondcompetitie.

Bus, Tom - Grodent, Gérald 07.02.2010

Qua materiaal is de situatie gelijk. Het grote verschil zit hem in het loperpaar. De twee samenwerkende witte lopers kunnen een ware plaag voor de tegenstander zijn. De witte dameloper kijkt op graniet. Het wordt tijd om wat dynamiet in de stelling te gooien.

Na **20.f4! exf4 21.Txf4 Dh5 22.Le6+ Kh8 23.Tbf1 Dg5 24.Dc3 h6 25.Tf5 Dg6 26.Df3** ontstaat de volgende stelling.

Wanneer we deze stelling met de bovenstaande stelling vergelijken dan valt het volgende op. Zwart heeft met de zetten Kh8, Dg6 en h6 slechts een magere bijdrage

aan de verdediging van zijn koningsveste gedaan. De toren op a8 en de loper op c5 kijken hulpeloos toe. Wit heeft met Le6, Tf5, Taf1 en Df3 al zijn stukken op de koningsvleugel gericht. Zeer belangrijk is dat de zwarte e5-pion en de witte f4-pion verdwenen zijn. Deze gang van zaken is gunstig voor de witte dameloper die stralend van geluk van b2 helemaal tot h8 schijnt. Daar waar deze loper eerst het kneusje van de klas was, is hij nu het belangrijkste stuk op het bord! Zwart heeft geen enkele constructieve zet en onder het motto de dreiging is sterker dan de uitvoering gaf zwart hulpeloos op **1-0**.

Bus, Tom (2129) - Rieke, Theo (2073) SV Mülheim- 2 - SF Neuenkirchen 1 NRW-Klasse, 18.09.2011

Stelling na **23.Kg7?**

Wanneer we de stelling beoordelen dan vallen de zwarte zwaktes op d6 en e6 op. Verder is de zwarte koningsstelling kwetsbaar. Wit beschikt over meer ruimte en een gevaarlijke batterij op de lange diagonaal.

Na de paniekerige zwarte reactie kan wit toeslaan met

**24.Pf5+! gxf5 25.exf5 Pdc5
26.fxe6 Tf8**

Net zoals in de partij Bus-Groden (zie boven) kan zwart weinig activiteit ontplooiën. Wit brengt langzaam maar zeker zijn stukken naar betere posities. De witte

dameloper is veruit superieur aan het zwarte paard.

27.Td4 h5 28.Dd2 Tad8 29.De2 Th8 30.Tf4 Tdf8 31.Tf5 Kg6 32.Df3 Th7 33.Te3 Thh8 34.Df4

In de slotstelling rechts staat zwart totaal vastgenageld en kan geen vin meer verroeren. Zwart gaf gedesillusioneerd op. **1-0**

In de partij **Bus, Tom (2110) - Van Mierlo, Guido (2077) ONK Dieren 29.07.2013** heb ik met wit niet veel weten te bereiken. Met zwarts laatste zet **23... c6** wordt het centrale witte paard teruggedrongen en na **24.Pe3** is de stelling in evenwicht. Van Mierlo bevond zich op dit moment in tijdnood hetgeen voor mij reden was om de stelling te compliceren. Let u ook even op de positie van de witte dameloper!

Er volgde

24.Pb4! exf4 25.Pxf4 Pxf4 26.Txf4 Le5?

Na **26...c5** staat zwart prima.

27.Pxc6! de pointe. Wit offert de kwaliteit waarna wit heerser wordt over de zwarte velden.

27...Lc7 28.Td5? Het idee is goed, maar de uitvoering is belabberd.

Na **28.Tdf1** staat wit op winst.

28...Te6? Aangewezen was **28...Lxf4!**

29.Ld4+ Kg8 30.Tdxf5 Txc6

31.Dxc6 Lxf4 32.Df6 Nauwkeuriger

was **32.Dxc8 Lxg3+ 33.Kxg3 Txc8**

34.c5 met groot voordeel voor wit.

32...Le5 33.Txe5 Pxe5 34.Dxe5

Zie diagram links.

Nu de rookwolken zijn opgetrokken kunnen we de balans opmaken. Wit heeft een kwaliteit geofferd en daar twee pionnen compensatie voor. De witte dameloper is relatief sterker dan de zwarte toren op f8. De rest was niet moeilijk meer.

34... Dd7 35.Dh8+ Kf7 36.Dxh7+

Ke8 37.De4+ Kd8 38.h4 Df7 39.Da8+ Kd7 40.Dxa7+ Ke6

Van Mierlo heeft de tijdnood gehaald. De prijs is echter hoog.

41.Dxf7+ Txf7 42.Lxb6 Td7 43.La5 Td1 44.Lc3 Kf5 45.Kh3 Th1+

46.Kg2 Ta1 47.c5 Txa2 48.Kf3 Ta4 49.Ld2 Td4 50.Le3 Tb4 51.h5

Txb2 52.g4+ Ke5 53.h6 Tc2 54.h7 Th2 55.Lf4+ 1-0

Bus, Tom (2187) - Hommerson, Paul (2232) KNSB 1A Paul Keres Utrecht (1), 17.09.2016

Stelling na **22...Lf6**

De optisch pretenteloze opening heeft wit toch enig voordeel gebracht. De witte lopers schijnen feller dan de in schaduw gehulde zwarte lopers. De beheersing van de d-lijn is niet zo relevant. Wit heeft meer ruimte en een voorpost op d5.

23.Ld5 Lxd5 24.cxd5 Dd6 25.e4

Wit heeft de gedekte vrijpion. Dat is altijd prettig voor het eindspel.

25...b5 26.Tc1 Le7 27.f4!

Met deze Hebel wordt de druk op de zwarte stelling vergroot.

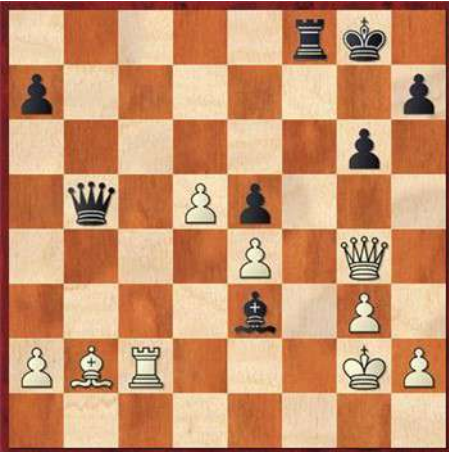
27...f6 28.fxe5 fxe5 29.Dc3 Lg5 30.Tc2 c4? Wanhoop of een verfijnd pionoffer?

31.bxc4 bxc4 32.Dxc4 Tf8 33.De2 Nauwkeuriger was 33.Dd3+—

33...Db6+ 34.Kg2 Le3 35.Dc4 Beter was het ontnuchterende 35.Kh3

35...Df6 36.De2 Om tijd te winnen.

36...Db6 37.Dg4 In deze stelling heb ik iets meer dan tweeënhalve minuut en Hommerson probeert derhalve nog een laatste truc

Stelling na **37...Db5?**

Dreigt een kleinigheid op f1. Wit is echter aan zet en met behulp van de witte dameloper kan de mataanval ingezet worden.

38.De6+ Tf7 39.Tc8+ Kg7 40.Lxe5+ Kh6 41.Dh3+ Kg5 42.Dh4# 1–0

De dubieuze openingsvariant

In sommige twijfelachtige openingsvarianten kan de witte dameloper zijn ware kracht tonen.

De onderstaande partij komt uit de interne competitie van SV Hoensbroek ME. Mijn tegenstander is Theo Pluijmen met wie ik dit jaar veel optrok tijdens het Tata Steel toernooi. Theo is een fervent aanhanger van het Siciliaanse Vierpaardenspel.

Bus, Tom - Pluymen, Theo Intern Hoensbroek 16.10.1987

Na de beginzetten **1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 Lb4 6.e5 Pd5 7.Dg4** ontstond de nevenstaande stelling.

Theo verrast mij met **7...g5** waarop ik vervolgde met

8.Ld2 (8.Pdb5 blijkt nog sterker te zijn).

Theo maakt de eerste onnauwkeurigheid met

8...Pxc3 Het alternatief is 8...Lxc3 9.bxc3 Pc6 Madl,I (2380)-Belamaric,T (2220) Pula 1998

9.bxc3 La5?

Deze zet is te optimistisch. De zwarte loper is nodig om de koningsvleugel te beschermen.

10.Pb5 Pc6 11.Lxg5 Lxc3+ 12.Kd1 Pxe5

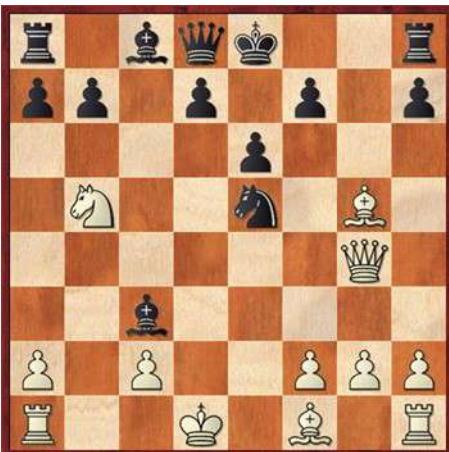
Theo ziet dat de witte toren taboe is vanwege 12...Lxa1 13.Pd6+ Kf8 14.Lh6+ Ke7 15.Dg5+ f6 16.Dxf6 en mat.

Met de tekstzet probeert hij zand in mijn ogen te strooien. Nu de kat van huis (La5) is, neemt de witte dameloper de controle over de zwarte velden over. Zie stelling links.

13.Pd6+ Kf8 14.Dh4 Db6 15.Lh6+

"...vluchten kan niet meer, ik zou niet weten hoe..."

15...Kg8 16.De7 Dd4+ 17.Ld3 Dxd6 18.De8+ 1–0

In de Engelse opening en met name de symmetrische variant wordt de partij veelal strategisch en positioneel opgebouwd. Er zijn echter mogelijkheden om zo'n rustige varianten van wat peper te voorzien. Zie wat in de onderstaande partij gebeurt.

Bus, Tom (2106) - van Eijk, Sander (2399) Bedrijvenschaak competitie Arnhem 29.11.2013

Na de zetten **1.c4 c5 2.g3 Pc6 3.Lg2 g6 4.Pc3 Lg7 5.a3 e5 6.b4** gooi ik de knuppel in het hoenderhok door een pion aan te bieden.

Na **7.cxb4 7.axb4 Pxb4 8.La3 Pc6 9.Pb5 Pge7?** blijkt dat de IM niet op de hoogte van alle details is. De enige juiste zet was **9...Lf8**. Zie diagram links.

De witte dameloper krijgt nu de kans om de zwarte koningstelling binnen te dringen.

10.Ld6 Db6

Of **10...0-0 11.Lc7 De8 12.Pd6 Pf5 13.Pxe8 Txe8 14.c5 e4 15.Ta4 Pfd4 16.e3 Pe6 17.Ld6** en zwart staat totaal verloren. Kosten, A (2534)-Rudd, J (2359) /Sunningdale 2007

11.Pc7+ Kd8 12.Pxa8 Dd4 13.Lc7+

Sterker is **13.c5 e4 14.Ta4 Pb4**

15.Pc7 (15.Db3!) 15...a6

16.Lxe7+ Kxc7 17.Db1 1-0 Rantanen, Y (2352) -Nyysti, S (2224) / Tampere 2000

13...Ke8 14.Pf3 Dc5 15.0-0 b6 16.d4!

Met dit pionoffer streef ik verschillende doelen na:

Het sluiten van de diagonaal voor de zwarte loper, het controleren van veld f4 voor de witte dameloper en openen van centrale lijnen voor de torens

16...exd4 17.Lf4 Kd8? Een fout die niets bederft.

18.Pg5! Tf8 19.Pe4 Zwart verliest de dame. Sander toont zich een ware gentleman en gunt mij de matzet.

19...Dxc4 20.Lc7+ Ke8 21.Pd6# 1-0 Zie diagram rechts.

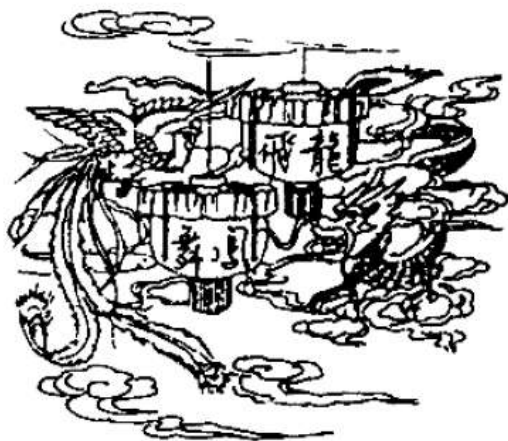

(advertentie)

Chinees-Kantonees Restaurant

KWONG CHOW

廣州酒樓

dé ASV-chinees

Steenstraat 83 d
6828 CG Arnhem
Telefoon 026-4422366

De Franse Winawer-variant

Met Francofiel Jan Fober heb ik veel gevechten met de Winawer-variant gespeeld. De onderstaande partij is redelijk thematisch voor dit soort partijen en vormt de warming-up van dit thema.

Bus, Tom - Fober, Jan Intern Hoensbroek 16.10.1998

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Pe7 7.Dg4 Dc7 8.Dxg7 Tg8 9.Dxh7 cxd4 10.Pe2 Pbc6 11.f4 dxc3 12.Dd3 Ld7 13.Pxc3 a6 14.Pe2 0-0-0 15.Tb1

In het diagram links ziet u een belangrijke tabiya van deze variant. Fober kiest voor een toenmalig nieuw idee.

15...Pa7

Alternatieven zijn 15...d4 16.Pg3 Pd5 In de partij Stets,D (2427)-Schmidt,R (2377)/Val Thorens 2009 mist wit het sterke 17.Dxa6! Of 15...Pf5 16.Tg1 Pa5 17.g4 Pe7 18.Pd4 Pc4 Martin Gonzalez,A (2420)-Carrasco Martinez,J Canete 1994 19.h4N

16.Pd4 Pb5

Een correspondentiepartij ging verder met 16...Lb5 17.Pxb5 Pxb5 18.Ld2 Dc4 19.h4 Dxd3 20.cxd3 Pxa3 21.Tc1+ Kb8 22.Lb4 1-0 Kireev,S (2281) -Wahedi,A (2297)/LSS email 2010/Corr 2013

17.Ld2 Kb8 18.Lb4 Pc8 19.Pb3 Dc4 20.g3 Th8 21.Kf2 f6?

Fober offert een pion om zijn paard weer in het spel te brengen. Wit krijgt hierdoor een enorme pionnenmeerderheid op de koningsvleugel.

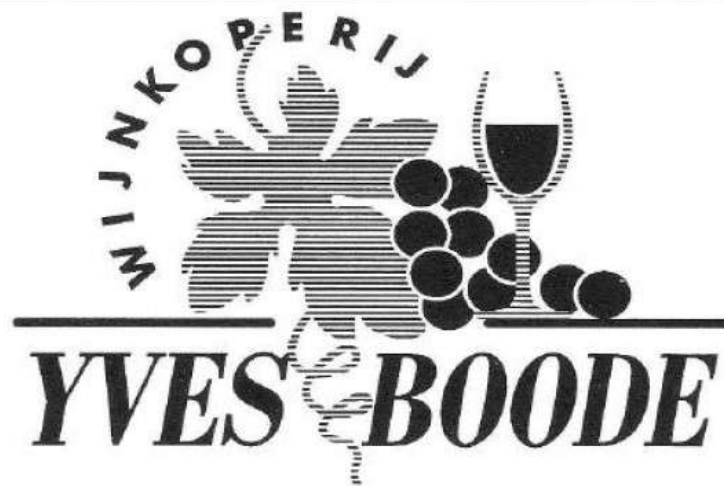
22.exf6 Pcd6 23.Lg2 Of 23.Dxc4 dxc4 24.Pc5 en wit wint snel.

23...Dc7 24.h4 Pe4+ (Zie diagram rechts)

Het is zwart gelukt om zijn paard te centraliseren. Het plezier is van korte duur.

(advertentie)

YVES & BOODE
Wijnen uit vele landen
Uitgebreid assortiment gedistilleerd
Meer dan 200 whisky's
Relatiegeschenken op maat

STEENSTRAAT 28 • ARNHEM • TELEFOON 026-351 56 81

De volgende slagwisseling is min of meer geforceerd:

25.Lxe4 dxe4 26.Dxe4 Lc6 27.De5 Lxh1 28.Txh1 Pd6 29.Td1 Dxc2+ 30.Td2 Dxb3 31.Txd6

In het diagram links ziet men dat alle witte stukken op zwarte velden staan. Wellicht dat Fober nu spijt heeft gehad van zijn vijfde zet. De partij vervolgde met

31...Ka8 32.f7 Dc2+ 33.Kg1 Db1+ 34.Kh2 Tc8 35.Td2 Tc1 36.Dxh8+ Ka7 37.Dd4+ Kb8 38.De5+ Ka8 39.Dh8+ Ka7 40.Dd4+ Kb8 41.De5+ Ka7 42.De3+ b6 43.Td7+ Kb8 44.f8D+ 1-0

In de Franse Winawer-variant ruilt zwart dus vrijwillig zijn koningsloper af terwijl zijn dameloper pas laat of nooit aan de partij deelneemt. De witte dameloper daarentegen kan heerser over de zwarte velden worden. De onderstaande partij is een voorbeeld wat er kan gebeuren wanneer zwart misgrijpt.

Bus, Tom - Verlinden, Dirk (2202) Geraardsbergen Open Rapid, 13.08.1999

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Dc7 7.Dg4 f5 8.Dg3 Pc6 9.Pf3 cxd4 10.cxd4 Pge7

Het sterkst is 11.Le2 0-0 12.0-0 zoals in Djukic-Drasko, Cetinje 2013.

11. Dxc7 Tg8 12.Dh6 Pxd4

Of 12...Ld7 13.Dd2 Pa5 14.g3 Dely, P-Bondarevsky, I Budapest 1959

13.Pxd4 Dc3+ 14.Dd2 Dxa1 15.Lb5+ Ld7 16.Lxd7+

Sterker is 16.0-0 Tc8= Pijpers, A (2371)-Middelveld, M (2129) Leiden 2014

16...Kxd7 17.0-0 Pc6 18.Pxc6 Zie diagram links

Na het minder logische maar wel correcte 18...Kxc6 staat zwart prima. Na de tekstzet krijgt wit een uitgelezen kans om van zijn dameloper de held van de dag te maken.

18...bxc6 19.Db4! Knock, knock. Who is there?

19...Dxe5 20.Lf4! Txc6+

Toen zongen de Eagles in koor: "Desperado!"

21.Kxg2 De4+ 22.Dxe4 fxe4 23.Tb1 c5 24.Tb7+ Kc6 25.Txh7 d4 26.h4 Kd5 27.Th5+ Kc4 28.Ld6 Kc3 29.Txc5+ Kd2 30.Tc4 d3 31.Lf4+ e3 32.Lxe3+ Ke2 1-0

Vanaf 2001 heb ik 1.e4 vaarwel gezegd en ben ik mijn heil gaan zoeken in 1.c4. Met deze opening heb ik veel mooie partijen gespeeld. Met de opkomst van de engines en de databanken werd het voor mijn tegenstanders makkelijker om zich op mij voor te bereiden. Rond 2016/2017 ben ik langzaam maar zeker mijn openingsrepertoire gaan aanpassen. De voorkeur ligt nog wel bij 1.c4 maar occasioneel speel ik 1.Pf3, 1.d4 of zelfs 1.e4. In de derde ronde van het Tata Steel toernooi 2017 lootte ik tegen opkomend talent Eelke de Boer. Ik kon niet veel materiaal van hem vinden, maar één Franse partij trok mijn aandacht. Ik waagde de gok om met 1.e4 te openen!

Bus, Tom (2214) - de Boer, Eelke (2055) Tata Steel Wijk aan Zee 22.01.2017

1.e4! e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Da5 7.Ld2 Da4 8.Dg4 g6 9.Pf3 Pc6 10.Le2 Ld7

Mijn openingskeuze pakt goed uit. Eelke blijft trouw aan zijn repertoire. Foisor heeft slechte ervaringen met het nemen van de pion op c2.

10...Dxc2 11.dxc5 Ld7 12.0-0 De4 13.Dxe4 dxe4 14.Pg5 Pxe5

15.Pxe4 Lc6 16.Pd6+ Ke7 17.Tfb1 (17.Tab1 Pf6 18.Lf4 Milliet, S

(2390)-Foisor, M (2250)/Hinckley Island ENG 2015) 17...Pf6 18.Lf4

Ped7 19.Pxb7 e5 Adair, J (2421) -Foisor, M (2250)/Hinckley Island

ENG 2015

11.0-0

U ziet in het diagram links een belangrijke tabiya van deze variant. Zwart zal lang gaan rokeren waarna de strijd op beide vleugels los-

barst. Aangezien wit het loperpaar heeft, is het raadzaam voor zwart om de damevleugel gesloten te houden. Hiermee zal de witte aanval in ieder geval vertraagd worden. Daarom lijkt 11...c4 12.Ta2 zoals in Saric-Lupulescu, Olympiade Batumi 2018 een logischer vervolg.

11...0-0-0?! Zo speelde Eelke ook in een eerdere partij.

12.c4! Dit is de kritieke zet. Wit gaat lijnen openen om toegang te krijgen tot de zwarte koning.

12...Pxd4?

Andere opties zijn 12...dxc4 13.dxc5 Dxc2 14.Tac1 h5 15.Dh4 Df5 16.Dxc4+- Dabija,M (2324)-Pates,C (1779)/ICCF 2013 Of 12...h6 13.Ta2 f5 14.Dxg6 Pge7 15.Dh5 dxc4 16.dxc5 Pd5 17.Dh4 f4 18.c3 Db5 19.a4 Dxc5 20.Tb2 Thg8 21.Tfb1 b6 22.Tb5 Df8 23.Dh3 Dg7 24.Lxc4 Pxe5 25.Pxe5 Dxe5 26.T5b2 Pc7 27.Df3 Dc5 28.Lf1 Lc6 29.Dxf4 1/2-1/2 (29) Krauß,H (2251) -Hollands,G (2242) ICCF 2014

13.Pxd4 cxd4 14.Dxd4 Lc6 15.Lg5 Te8 16.Tab1 h6 17.Tb4! Da5 18.Ld2 b6 19.Tfb1 Kc7

Zie diagram links.

Ik heb al mijn stukken naar de damevleugel gedirigeerd. Het slotakkoord wordt ingeleid.

20.Txb6! Dxb6 21.Txb6 axb6 22.cxd5 Lxd5 23.c4 Lc6 24.Le3

en zoals zo vaak in de Winawer toont de witte dameloper zich een trouw vazal van hare Majesteit.

Tb8 25.Dd6+ Kb7 26.Lf3 Lxf3 27.gxf3 Ka7 28.c5 bxc5 29.Lxc5+ Kb7 30.Dd7+ 1-0

Eelke heeft zich de laatste twee jaar ontwikkeld tot een zeer sterke Fide Meester. Het Frans heeft hij inmiddels wel ingeruild voor het Siciliaans!

De dameloper in het eindspel

Bus,Tom - Berkhout, Sander KNSB 0102 2D ASV Arnhem, 12.05.2001

In een rustige laveerpartij is het evenwicht nergens echt verbroken. Het enige spannende in de partij is dat we beiden veel tijd hebben gebruikt en nu slechts enkele minuten voor de laatste tien zetten over hebben.

stelling na **30....Pxd5**

Ik speel hier het onnauwkeurige **31.Kf3?**

Beter is 31.a3 of 31.Pe2

Sander maakt dankbaar gebruik van de witte koningszet.

31...Pb4 32.a4 Pd3 33.Lc3 b4?

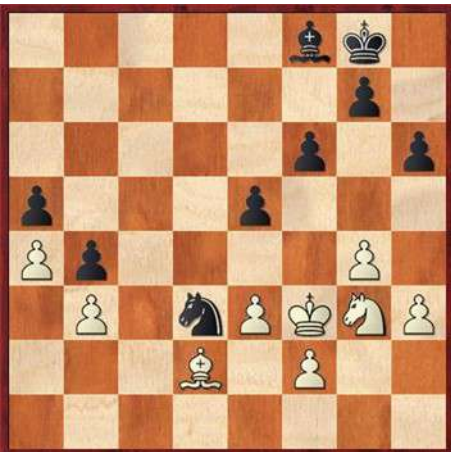
Nu is het aan Sander om een minder secure zet te spelen. Na

33...Pc1! 34.axb5 axb5 35.b4 Pd3 36.Ld2 bevindt wit zich in grote problemen.

34.Ld2 a5?

Door tijdnoed gedreven speelt Sander de verliezende zet. Na **34...Pc5 35.Lxb4 Pxb3 36.Lxf8 Kxf8** is remise de meest voor de hand liggende uitslag. De zwarte pionnenformatie (alles op zwart) is gunstig voor wit. Sander kan namelijk geen vijandelijke pionnen aanvallen en ik wel.

Zie diagram links

35.Pe4 Kf7 36.Ke2 Pc5 37.Pxc5 Lxc5

In dit lopereindspel is de witte dameloper veruit dominant boven de zwarte koningsloper.

38.Kd3 Ke6

Hardnekkiger is **38...Lb6 39.Kc4 e4 40.Kb5 Lc7 41.Kc6 Ld8 42.Kd5** en wint.

39.Kc4 Le7 40.e4 1-0

Het volgende fragment stamt uit de partij **Bus, Tom (2186) - Pel, Bonno (2294)** KNSB, Rotterdam 09.10.2010. Op dit moment is de stand 5-4 voor Rotterdam.

Na een gelijk opgaande strijd denkt Bonno na over de altijd zo moeilijke 40-ste zet. Zal ik ruilen op f8? Zal ik mijn paard omspelen naar f7? Alleen met de zet 40...Ph4 behoudt zwart gelijk spel. Bonno gaat uiteindelijk voor

40... Pxf8?! 41. Lxf8+

In het schaken bestaan bepaalde wetmatigheden zoals: Een dame en paard zijn gevaarlijker dan dame en loper. En toren en loper schijnen beter samen te werken dan toren en paard.

Wat van deze tegeltjeswijsheid waar is, laat ik in het midden. Ik ben in ieder geval blij dat ik hier de witte dameloper heb en Pel het paard!

Na **41...Kg6 42.Le7 Pf7 43.Tf6+ Kg7 44.Tf5 Tc1+?! 45.Kg2 Tc2+ 46.Kg3 h6 47.h4 Te2 48.hxg5 Txe3+ 49.Kf2 Td3 50.gxh6+ Pxd6**

heeft wit zijn stelling weten te verbeteren. Zie diagram rechts.

De witte dameloper heeft zich op e7 danig van haar taak gekweten en kan met een gerust gemoed afscheid nemen van het strijdtoneel.

51.Lf8+ Kg6 52.Lxh6 Kxh6

Het uitspelen van het toreneindspel is een "kwestie van techniek."

53.Txd5 b6 54.a4 Ta3 55.Te5 Txa4 56.Ke3 Kg6 57.Kxe4 Tb4 58.g5 Tb1 59.Kd5 Txb5+ 60.Ke6 Tb1 61.d5 Td1 62.d6 a5 63.d7 a4 64.Td5 1-0

Een belangrijke overwinning! Voerendaal wordt uiteindelijk tweede achter het ongenaakbare HSG, dat daarmee haar laatste landtitel opeist.

Een gastrol voor de witte dameloper

Het onderstaande fragment stamt uit de partij **Bus, Tom - Jackson, Sheila WGM** gespeeld in de laatste ronde van het Open Gent, 24.07.2002

De Britse grootmeester (WGM) heeft zojuist **51...Kg7** gespeeld. Naast het feit dat wit de betere stelling heeft, bevond Jackson zich in grote tijdnood. Voor beide spelers stond er iets op het spel. Jackson kon bij winst een damesprijs winnen en ik kon met winst het toernooi in de plus beëindigen.

Na me een poosje in de stelling verdiept te hebben, hoorde ik een stemmetje roepen: "Offer mij, offer mij!"

Waar kwam dat geluid vandaan? Ik keek naar het bord en in de linker benedenhoek stond de witte dameloper te popelen om verplaatst te worden.

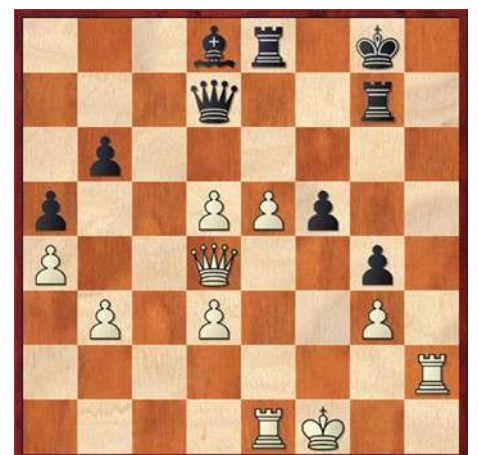
Ach, what the heck! Resoluut speelde ik **52.Lxd4+**

Na het door zwart niet optimaal gespeelde vervolg **52....cxd4**

53.Dxd4+ Kg8 54.Df6 Tg7 55.Dd4 Ld8 56.e5 dxe5 57.fxe5 g5 58.hxg5 Txg5 59.Th2 Tg7 ontstond de volgende stelling.

Zie diagram rechts.

De witte dameloper heeft ervoor gezorgd dat wit over twee sterke centrale vrijpionnen beschikt. Het wordt nu tijd om de pionnen te laten op-rukken.

60.d6 Dc6 61.Dc4+ Dxc4 62.bxc4 f4 63.gxf4 g3 64.Tg2 Tg4 65.Te4 Kf7 66.Ke2 Th8 67.Kf3 Tgg8 68.Txg3 Txg3+ 69.Kxg3 Th1 70.d4 Ke6 71.Kf3 Ta1 72.d5+ Kd7 73.f5 Txa4 74.Th4 Ta1 75.Th7+ Voorwaar, een leuke slotstelling! 1–0

In de volgende partij speelt de dameloper een andere rol.

Bus, Tom - Kocken, Wilbert KNSB 3F Wolstadt I Tilburg, 18.02.1989

Stelling na 18...Tb6

Wit heeft zes stukken op de zwarte koningsvleugel gericht terwijl bij zwart alleen Tb6 als actieve verdediger in het spel heeft. De witte dameloper offert zich op door te interfereren op de baan van de zwarte toren op b6.

19.Lf6! Het vervolg is geforceerd.

19...Txf6 20.exf6 Pg8 21.fxg7+ Kxg7 22.Dd6 Db6 23.De5+! Pf6 24.a3? (23...Pxb6!) Te8 25.Dxf6+ 1–0

In de onderstaande partij heeft de witte dameloper in eerste instantie een rol op de achtergrond. Naarmate de partij vordert, neemt hij echter het heft in handen en zwaait hij de scepter vanuit een centrale positie. Let u op de rol van Lb2 en Tb1.

Bus, Tom (2178) - Lenaerts, Lennert FM (2268) OLK Maastricht 15.05.2016

Stelling na 16...Lg6

Na een rustige partijopbouw is het evenwicht niet verbroken. In de diagramstelling probeer ik via een tactische slag de koers van de partij te veranderen.

17.Pxb7! De diagonaal h1–a8 wordt met geweld geopend.

17...Dxb7 18.Pxc6 Pb6 19.Pxe7+ Dxe7 20.Lxa8 Txa8 21.Ld4!

De witte dameloper nestelt zich in het centrum en overziet zo het gehele strijdtoneel. Nu het stellingsbeeld is veranderd grijpt tegenstander Lenaerts prompt mis.

21...Pfd7?! 22.b5! De pointe van het offer.

22...a5 Helaas mag zwart de pion niet nemen. Men zie 22...axb5

23.Txa8+ Pxa8 24.Da5!+– en wint.

Wit krijgt nu een gevaarlijke vrijpion.

23.Txa5 Tb8 24.Ta7 Pc8 25.Tc7 Dd6 26.Dc3

Nog sterker is 26.Tbc1!

26...Pe7 Zie diagram rechts.

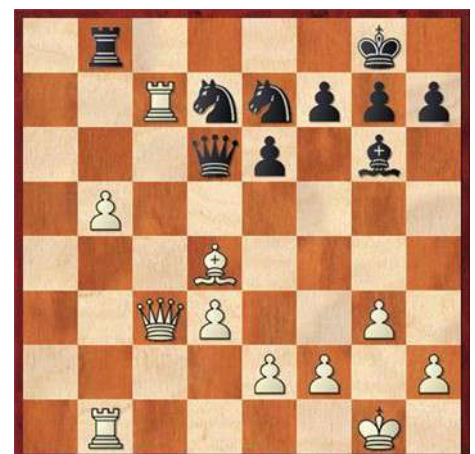
De witte dameloper kijkt naar twee vleugels. Slaait wit toe op g7 of gebeurt het op de andere zijde?

27.La7 Tf8 28.b6 f6 29.b7

De toren staat precies goed op de b-lijn!

29...Pd5 Laat une petite combinaison toe.

30.Txd7 Dxd7 31.Dc5 1–0

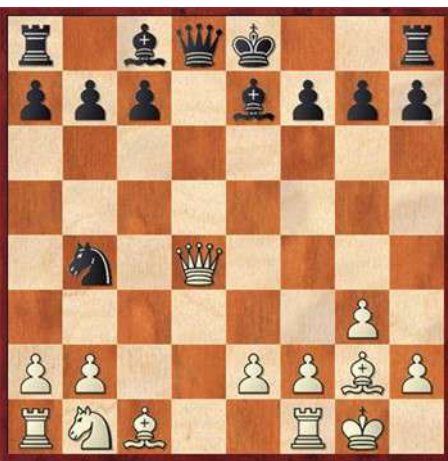
Meedoen zonder te zetten

Sommige openingsvarianten zien er in eerste instantie heel onschuldig uit. Wanneer een leek echter een verkeerde afslag neemt, dan kan hij in een wereld van moeras en drijfzand terecht komen.

In de onderstaande partij probeert mijn tegenstander het wiel opnieuw uit te vinden. Hij ziet een interessante wending en gaat op avontuur.

Bus, Tom (2135) - Lagrain, Jan (2082) LIC Hasselt 28.10.2005

1.c4 e5 2.g3 Pf6 3.Lg2 d5 4.cxd5 Pxd5 5.Pf3 Pc6 6.0-0?! Le7 7.d4 exd4 8.Pxd4 Pxd4 9.Dxd4 Pb4

Na tien minuten peinzen besluit mijn tegenstander de aangeboden handschoen op te rapen. Wat hij niet wist is, dat ik deze variant al eens bestudeerd had. Zwart staat verloren! Zie diagram links.

10.Dxg7 Lf6 11.Dh6 Pc2

Tijd voor een klein intermezzo. Vijf jaar later speel ik weer tegen Jan Lagrain in de finale voor de Belgische beker. Ik mag weer met de witte stukken spelen Na 11.Dh6 ging bij hem een belletje rinkelen: iets met ezel en steen? Het debacle van de vorige keer wilde hij niet meer meemaken en nu vervolgde met 11...c6 12.Pc3 Le7 13.Td1 Da5 14.Dg7 Tf8 15.Lh6 Lf5 16.a3 Pa6 17.Pd5 cxd5 18.Txd5 Db6 19.Txf5 1-0 Lagrain heeft het inderdaad beter gedaan. Zijn opgave was nu vijf zetten later!

Tevens onvoldoende is 11...c6 12.Pc3 Le6 13.Td1 De7 14.Pe4 Le5 15.Lg5 Df8 16.Pf6+ Lxf6 17.Dxf6 Pd5 18.Lxd5 cxd5 19.Lh6 Dg8 20.Lg7 en wit won snel in Bus,T (2237)-Jonker,F (2154)/Dieren 2011 Zie diagram links

12.Pc3 Lagrain ziet de dreiging Td1 en Pd5 en kiest eieren voor zijn geld.

12...Lxc3

De alternatieven **12...Pxa1** 13.Td1 Ld7 14.Pd5 Le7 15.Dg7 Tf8 16.Lh6 Franco Ocampos,Z (2520)-Needleman,A (2434)/Buenos Aires 2003 of **12...Le6** 13.Lxb7 Pxa1 14.Lxa8 Tg8 15.Lc6+ Ke7 16.Le3 Dd6 17.Pe4 Dxc6 18.Dxf6+ 1-0 Rotstein,A (2441)-Herb,P (2310)/France 2000 zijn geen pretje voor zwart. **13.bxc3 Pxa1 14.Dg7 1-0**

Het frappante van bovenstaande partij is dat de witte dameloper de partij zal beslissen zonder maar één zet te hoeven doen. Daarnaast had deze partij ook onder het kopje "Dubieuze openingsvarianten" aangeboden kunnen worden.

Een soortgelijke situatie vindt een jaar later plaats:

Bus, Tom (2209) - Snuerink, Michiel (2036) Gent op 29th 17.07.2006

1.c4 e5 2.g3 Pc6 3.Lg2 g6 4.Pc3 Lg7 5.e4 d6 6.Pge2 f5 7.d3 Pf6 8.0-0! 0-0! 9.Pd5 Pxd5 10.cxd5 Pd4 11.Pxd4 exd4 12.f4 c5?! 13.dxc6 bxc6 14.exf5

Wit heeft dankzij de slordige twaalfde zet van zwart een prettige stelling verkregen. Snuerink besluit met **14...Ld7?** een pion te offeren.

Na het vervolg **15.fxg6 hxg6 16.b4 Tc8 17.a4 Kh7 18.h4 c5 19.bxc5 dxc5 20.h5 Df6** ontstaat de stelling links.

De verzwakte zwarte koningsstelling in combinatie met de Hebel g6-h5 deden mij besluiten tot het sterke

21.Ta2! Inderdaad, op weg naar de koningsvleugel!

21...Lh6?!

Na deze mindere zet kan ik met een elegante aanval de partij beëindigen.

22.Le4 Lf5 23.hxg6+ Lxg6 24.f5!

Met het openen van de diagonaal c1-h6 dreigt de lange torenzet Ta2-h2. Heel sneaky, zonder maar één zet te doen, levert de witte dameloper een wezenlijke bijdrage aan de witte aanval. **1-0**

De dubbelrol

Het onderstaande fragment komt uit de partij: **Bus, Tom - Laub, Patrick** ECI Brugge 27.12.1993
Ogenschijnlijk is er in deze stelling niet veel aan de hand. Beide spelers hebben een paard en dame ontwikkeld. Wit offert een pion voor ontwikkelingsvoorsprong. Laub hapt toe!

Stelling na **11.c4**

11...Db4+ 12.Ld2

Dit is de enige zet die de loper in deze partij zal uitvoeren. De dameloper vervult vanuit deze optisch bescheiden positie een tweeledige taak. Vanuit d2 verdedigt hij in eerste instantie de witte koning. Later zal blijken dat de witte dameloper een dubbelrol heeft.

12...Dxb2

"Sla nooit op b2 ook als is het goed!"

13.0-0 Pd7?

Zwart begaat een tweede doodzonde door twee maal met hetzelfde stuk in de opening te spelen.

14.Tab1 Dxa2 15.Txb7 0-0-0 !?

Dit is de creatieve pointe van het zwarte spel. Met de rokade valt zwart de toren aan en brengt zijn koning in veiligheid.

Zie diagram links

16.Tc7+!

De zwarte koning bevindt zich in een schijnveiligheid. Op subtiel wijze verandert de witte dameloper zijn rol naar aanvalser in het strijdgevoel. De zwarte koning vlucht maar er wacht hem een tweede verrassing. **16.Kb8 17.Txd7!** Dat doet pijn. **Kc8 18.Txd8+ Kxd8 19.d6 1-0**

Beste lezers,
ik hoop dat ik met deze partij(fragment)en de witte dameloper de eer heb toebedeeld die hij verdient.

(advertentie)

*Ambachtelijk Italiaans ijs
Dagelijks vers bereid
Volgens oud Italiaans recept*

**Steenstraat 15
6828 CA Arnhem**

BERENDSEN
schilderwerken b.v.
geeft kleur aan de toekomst

*Dit jaar vieren wij ons
125-jarig bestaan!*

www.berendsenschilderwerken.nl | Oosterbeek 026-334 25 20

GILDE
STADSWANDELING
ARNHEM

**MET EEN GILDE-GIDS LEER JE
ARNHEM PAS ECHT KENNEN!**
www.wandeleninarnhem.nl

BI
NN
EN

Maassen**vandenBrink**Velp
Tapijt - Gordijnen - Zonwering - Bedden

THUIS IN DAG EN NACHT

Laat je adviseren,
inspireren en verrassen!